



GYMNÁZIUM, POLIČKA, nábřeží Svobody 306

„TRÁM“

**Školní vzdělávací program pro základní
vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV**

NAŠE FILOSOFIE

Předkládáme školní vzdělávací program Gymnázia, Polička, nábřeží Svobody 306 pro základní vzdělávání. Motivační název „TRÁM“ zkracuje myšlenku, z níž ve vzdělávání vycházíme. „Moderní vzdělávání založené na tradičních hodnotách.“ Toto heslo vyjadřuje naši snahu zachovávat tradiční hodnoty jako odpovědnost, spolehlivost, pracovitost, slušnost či ohleduplnost i při zavádění všech nových metod vzdělávání a výchovy. Naší filosofií je budování školy, kde se všichni cítí dobře a vládnou příjemné vztahy mezi všemi, kdo školu navštěvují nebo jen krátce navštíví. To však při zachování nároků a určité náročnosti, která se od gymnaziálního vzdělávání přirozeně očekává.

Číslo jednací: ____/2022
Platnost od: 1. 9. 2022

Ředitel školy: Mgr. Josef Dvořák

razítko

podpis ředitele školy:

Obsah

1. Identifikační údaje	3
1.1 Údaje o škole:	3
2. Charakteristika školy	4
2.1 Stručná charakteristika školy	4
2.2 Velikost školy	4
2.3 Budova školy	4
2.4 Vybavení školy	4
2.5 Personální složení pedagogického sboru	5
2.6 Projekty a mezinárodní spolupráce	5
2.6.1 Dlouhodobé projekty	5
2.6.2 Mezinárodní projekty	5
2.6.3 Další projekty	6
2.6.4 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků	6
2.6.5 Spolupráce s dalšími subjekty	6
2.6.6 Vlastní hodnocení školy	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Výchovně vzdělávací strategie	7
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	8
3.4 Začlenění průřezových témat	10
3.5 Profil absolventa	15
3.6 Organizace přijímacího řízení	15
3.7 Organizace maturitní zkoušky	16
4. Učební plán	17
5. Učební osnovy	19
5.1 Český jazyk a literatura	19
5.2 Anglický jazyk	29
5.3 Druhý cizí jazyk	32
5.4 Matematika	36
5.5 Informatika	43
5.6 Dějepis	50
5.7 Občanská výchova	56
5.8 Fyzika	63
5.9 Chemie	68
5.10 Přírodopis	75
5.11 Zeměpis	83
5.12 Laboratorní technika	90
5.13 Hudební výchova	93
5.14 Výtvarná výchova	97
5.15 Tělesná výchova	103
6. Hodnocení žáků	107
6.1 Hodnocení žáků ve škole	107

1. Identifikační údaje

1.1 Údaje o škole:

Název školy: **Gymnázium, Polička, nábřeží Svobody 306**
Adresa: **nábř. Svobody 306, Horní Předměstí, 572 01 Polička**

IČO: 62032178
IZO: 000401048
RED IZO: 600012859

Obory vzdělávání: čtyřletý 79-41-K/41
osmiletý 79-41-K/81
Forma vzdělávání: denní

Ředitel školy: Mgr. Josef Dvořák
dvorak@gympolicka.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Petr Tišl
tisl@gympolicka.cz

Další kontakty: Telefon: 461 722 102
Email: info@gympolicka.cz
Datová schránka: yusxjb9
Webové stránky: www.gympolicka.cz

Právní forma: Příspěvková organizace

Zřizovatel: **Pardubický kraj**
Komenského náměstí 125, Pardubice-Staré Město, 530 020 Pardubice
Odbor školství
Tel: 466 026 201
Datová schránka: z28bwu9

2. Charakteristika školy

2.1 Stručná charakteristika školy

Gymnázium, Polička, nábřeží Svobody 306 (dále jen Gymnázium Polička) je tradiční vzdělávací institucí, která se v regionu řadí mezi nejstarší svého druhu a navazuje na historii učitelského ústavu, v jehož stopách pokračuje od roku 1919 reálné gymnázium. Škola staví na dlouholeté tradici, ale zároveň vědomě a koncepčně usiluje nejen o modernizaci vybavení, ale také o aktualizaci výukových metod a jejich praktické zakomponování do výuky. Snahou pedagogů působících na škole je pomáhat studentům osvojit si kompetence, které uplatní v navazujícím studiu a v reálném životě.

Spádovou oblast školy tvoří město Polička a okolí, především Bystersko, částečně Prosečsko a okrajově i části kraje Vysočina v aglomeraci sídel Jimramova a Svatky. Škola nemá své vlastní ubytovací kapacity – v případě zájmu je možno využít domovy mládeže jiných škol. Žáci ze spádové oblasti mohou pro dopravu využít železniční či autobusovou dopravu.

2.2 Velikost školy

Škola poskytuje střední všeobecné vzdělávání. Nejvyšší povolený počet žáků je 386.

Osmileté studium: 8 tříd

Čtyřleté studium: 4 třídy

2.3 Budova školy

Hlavní část školy tvoří původní budova, kterou je klasická stavba z roku 1901. Plně podsklepená třípatrová budova s půdní vestavbou prošla v letech 1995 – 2002 kompletní rekonstrukcí a byla k ní připojena přístavba tělocvičny a centrálních šaten. Obě budovy jsou propojeny nadzemní chodbou. V hlavní budově i v přístavbě jsou výtahy umožňující bezbariérový přístup do všech částí školy. Budova je v dobrém stavu. Prvky vyžadující obnovu jsou průběžně rekonstruovány. V posledních několika letech došlo ke kompletní výměně střešních ploch na všech částech budovy a k realizaci úspor energie spočívající v rekonstrukci kotelny, kompletní výměně okenních a vnějších dveřních výplní a k částečnému zateplení půdních prostor.

2.4 Vybavení školy

Škola má k dispozici 12 kmenových učeb, 5 jazykových učeben, zrekonstruované odborné učebny biologie, chemie, fyziky, geografie a rovněž zrekonstruované laboratoře uzpůsobené pro praktická cvičení z biologie, chemie a fyziky. Pro výuku informatiky a dalších předmětů jsou k dispozici dvě moderní učebny výpočetní techniky.

Škola dále disponuje:

Aulou – pro výuku hudební výchovy a společenské a kulturní akce školy a veřejnosti

Učebnou pro výuku výtvarné výchovy s modelovnou a keramickou pecí

Zázemím pro studenty – klubovna, studovna a multimediální studio

Sportovním zázemím – sportovní hala, gymnastický sál, posilovny, venkovní hrací plocha a další drobná atletická sportoviště

Jídelnou – pro výdej obědů dovážených ze SOŠ a SOU Polička

Bufetem – v nabídce je drobný sortiment, bufet je provozován soukromým provozovatelem

Všechny kmenové a odborné učebny jsou osazeny moderní projekční a audiovizuální technikou (interaktivními panely, interaktivními tabulemi, projektory s krátkou projekční vzdáleností, audio ozvučením). Samozřejmostí je vysokorychlostní počítačová síť s internetovým

připojením, které je možné využívat i bezdrátově přes školní Wi-Fi síť. Vybavení učeben je průběžně modernizováno a z projektů, do kterých se škola zapojuje, jsou pořizovány nové moderní pomůcky pro výuku.

2.5 Personální složení pedagogického sboru

Výuku dle školního vzdělávacího plánu zajišťuje pedagogický sbor aktuálně čítající 35 pedagogů. S ohledem na nabídku volitelnosti předmětů a četnější dělení vyučovacích hodin do skupin zaznamenává v posledních letech velikost pedagogického sboru setrvale mírný nárůst. Předností pedagogického sboru je jeho zkušenost, vyrovnanost, pozitivní přístup ke studentům a vysoká kvalifikovanost. Výuku zajišťují kvalifikovaní pedagogové vyučující téměř výhradně předměty v rámci jejich odborné aprobace.

Vedení školy je dvoučlenné (ředitel a zástupce ředitele). Na užším vedení se dále podílí výchovný poradce a školní metodik prevence. Všichni pedagogové jsou dle jejich aprobace součástí předmětových komisí, v nichž spolupracují na koncepčních a organizačních činnostech. Dalším poradním hlasem ředitele školy je pedagogická rada, která vedle pravidelných týdenní porad v průběhu školního roku projednává především pedagogické záležitosti.

Nepostradatelnou součástí pedagogické práce je pravidelné a kontinuální vzdělávání pedagogických pracovníků. V rámci celoživotního vzdělávání se vedení školy snaží pro pedagogy zajistit organizační i finanční podporu pro jejich další vzdělávání.

2.6 Projekty a mezinárodní spolupráce

2.6.1 Dlouhodobé projekty

Škola žákům nabízí možnost zapojení v několika dlouhodobých projektech zaměřených na rozvoj osobnosti a podporu pozitivního klimatu školy.

- Vrstevnický program - dlouhodobý projekt s pyramidovým efektem, kdy skupina vyškolených lektorů z řad žáků gymnázia působí na své vrstevníky a ti zase na další děti v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů. Program je založen na aktivním psychosociálním učení a realizace probíhá formou psychoher. Zapojení vrstevníků je aktivně využíváno při adaptačních kurzech, kurzu „Psychohrátky“ atd.
- Mezinárodní cena vévody z Edinburghu - možnost zapojení do osobnostního rozvojového programu nabízí škola svým studentům od roku 2016. Program spadá do oblasti neformálního vzdělávání a studenti se v rámci něho věnují rozvoji dovedností, pohybových aktivit, dobrovolnictví, které si volí, a společně vyráží také na expedici.
- MATES - matematický korespondenční seminář, který připravují žáci našeho gymnázia pro žáky 6. a 7. tříd ZŠ a odpovídajících tříd gymnázií

2.6.2 Mezinárodní projekty

Vedle několikadenních jazykových, studijních či naučně poznávacích pobytů žáků a pedagogů ve Velké Británii, Německu, Rakousku, Švýcarsku a dalších zemích je škola dlouhodobě zapojena v následujících projektech mezinárodní spolupráce:

- Tangermünde – několik desítek let probíhající spolupráce se školami v německých městech Tangerhütte a Tangermünde, jejíž podstatu tvoří výměnné pobyty žáků a pedagogů, při nichž dochází k vzájemné výměně poznatků, zkušeností a informací z nejrůznějších oblastí včetně rozvoje jazykových dovedností.
- Erasmus+ – je program umožňující výjezdy a podporující mezinárodní spolupráci pro učitele i žáky. Škola prostřednictvím programu vysílá pedagogy na krátkodobé kurzy a stáže do zahraničí. Díky institucionální akreditaci má škola zajištěny finanční prostředky i pro nadcházející roky.

- LIYLS – mezinárodní konference Loudoun International Youth Leadership Summit v USA, které se pravidelně účastní vybraní zájemci z řad žáků školy.

2.6.3 Další projekty

Škola se aktivně účastní projektových výzev, které jsou vypisovány a z nichž se snaží získávat finanční prostředky pro modernizaci výukových prostor a nákup nových pomůcek. V posledních letech se jednalo např. o:

IROP - „Gymnázium Polička – zřízení a rekonstrukce odborných učeben a laboratoří“

I-KAP II – rekonstrukce a vybavení učebny biologie

OP VVV – Šablony I (KOUMES), Šablony II (STO)

2.6.4 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Škola se při spolupráci s veřejností zaměřuje především na pravidelnou komunikaci s rodiči žáků, resp. s jejich zákonnými zástupci. Kontaktní osobou pro rodiče žáků jsou třídní učitelé. Rodiče jsou o prospěchu a chování informováni prostřednictvím informačního odpoledne dvakrát v průběhu školního roku, případně dle potřeby po individuální domluvě s vyučujícími. Pro komunikaci s rodiči využívá škola oficiální komunikační platformu Bakaláři (informace o prospěchu, předávání informací, záznam absence apod.). Další informace jsou dle jejich charakteru zveřejňovány na internetových stránkách školy (www.gympolicka.cz), úřední desce školy, v regionálním tisku nebo ve výroční zprávě.

Rodiče žáků se k dění na škole mohou vyjadřovat prostřednictvím Spolku rodičů a přátel školy, s jehož výborem pravidelně jedná ředitel školy. Náplní spolku je podpora nejrůznějších projektů a aktivit žáků, včetně finanční podpory. Spolek se rovněž výrazně podílí na organizaci studentského plesu.

Uchazečům o studium a jejich rodičům se škola představuje prostřednictvím přehlídky středních škol ve Svitavách, prezentacemi na základních školách, Dnem otevřených dveří, Dny otevřené výuky a dalšími aktivitami pro veřejnost. Školu je možno navštívit individuálně po předchozí domluvě.

2.6.5 Spolupráce s dalšími subjekty

- Škola velice dobře spolupracuje se zřizovatelem, kterým je Pardubický kraj.
- Na škole vykonává svou činnost tříčlenná Školská rada.
- Na projektech a aktivitách škola intenzivně spolupracuje se základními a středními školami v regionu.
- Nadstandardní je spolupráce s městem Polička a s dalšími městem zřizovanými institucemi, a to především při organizaci studentského majálesu, přípravě a organizaci výstav výtvarných prací, návštěvě divadelních a filmových představení apod.
- Škola využívá pomoci Pedagogicko-psychologické poradny ve Svitavách.
- Na škole funguje Studentská rada, která prostřednictvím zástupců jednotlivých tříd školy komunikuje s jejím vedením.

2.6.6 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat výchovné a vzdělávací záměry. Proces hodnocení kvality školy se opírá o dokument Hodnocení podmínek, průběhu a výsledku vzdělávání vydaný Českou školní inspekcí, a je zpracován ve vnitřní předpisu školy.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Cílem realizace školního vzdělávacího programu je výchova žáků ve všestranně vzdělaného a harmonicky rozvinutého člověka, který je zdravě sebevědomý, respektující hodnoty demokratické společnosti, schopný uplatnit se v různých oborech činností, a který své znalosti a dovednosti dokáže uplatnit nejenom ve svůj prospěch, ale také v zájmu větší skupiny, resp. společnosti.

Při výuce klademe důraz na rozvoj kritického myšlení, schopnosti reflektovat současné dění ve světě, především výraznou potřebu flexibility a adaptace; podporujeme kreativitu a aktivitu žáků, týmovost a spolupráci.

Snažíme se, aby žáci získali nadstandardní vědomosti, znalosti a dovednosti zejména v mateřském jazyce, matematice a jejích aplikacích i obou vyučovaných cizích jazycích. I další předměty vzdělávacího obsahu koncipujeme tak, aby představovali co nejaktuálnější a kvalitní vzhled do různých vědních disciplín. Samozřejmostí je příprava žáků k dalšímu studiu, obvykle na vyšším stupni gymnázia. Absolvent je ale stejně dobře připraven na vykonání přijímací zkoušky na jinou střední školu dle vlastního výběru.

Snažíme se poskytovat vzdělávání v příjemných prostorách a v prostředí, kde jsou pěstovány vzájemně příjemné a kultivované vztahy.

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, které vedou k utváření klíčových kompetencí. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat nejen při získávání všeobecného vzdělávání, ale vytváří základ i pro celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Kompetence k učení	Učitel během výuky klade důraz na porozumění výkladu a používaných textů, na práci s textem a vyhledávání informací. Učitel umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost žáků. Učitel pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Učitel umožňuje žákům účast v různých soutěžích a olympiádách.
Kompetence k řešení problému	Učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy a úlohy rozvíjející tvořivost. Učitel zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami. Učitel zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů.
Kompetence komunikativní	Učitel vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu. Učitel vede žáky ke vhodné komunikaci s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učitel vede žáky k naslouchání názorů jiných.
Kompetence sociální a personální	Učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků.

	Učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok. Učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce.
Kompetence občanské	Učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel. Učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech. Učitel ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění.
Kompetence pracovní	Učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení. Učitel vede žáky k tomu, aby dodržovali bezpečnostní předpisy. Učitel se snaží žáky vést k přebírání zodpovědnosti za své studijní výsledky.
Kompetence digitální	Učitel dává žákům příležitost k využívání digitálních technologií, přičemž jim (dle možnosti) poskytuje volnost ve výběru používaných aplikací. Učitel pomáhá žákům využívat digitální nástroje efektivně a tak, aby pomáhaly a usnadňovaly práci na zadaných úkolech. Učitel dbá na efektivní a bezpečné využití digitálních technologií k práci. Upozorňuje i na rizika, která z využití digitálních technologií plynou.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) a žáků nadaných vychází z aktuálně platné legislativy.

Žákem se SVP se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními rozumíme nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou či školským zařízením. Druhy podpůrných opatření odpovídají věku žáků a stupni vzdělání a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, včetně zabezpečení výuky předmětů speciální pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního vzdělávání až o 2 roky
- úpravě podmínek přijímání a ukončování vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, speciálních učebních pomůcek apod.
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- využití asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi po dobu jeho pobytu ve škole podporu podle jiného právního předpisu

Podpurná opatření (dále jen PO) jsou rozdělena do 5 stupňů:

PO 1. stupně – uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Ředitel školy s pracovníky školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitelé) a vyučující jednotlivých předmětů nastaví systém organizace poskytování PO 1. stupně, a to buď formou přímé podpory žáka (mírné úpravy v režimu školní výuky a domácí přípravy), nebo prostřednictvím plánu pedagogické podpory (dále PLPP).

PO 2. – 5. stupně – uplatňuje škola pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení poté, co zákonný zástupce žáka udělil škole nebo školskému zařízení písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním. Ředitel školy s pracovníky školního poradenského pracoviště a vyučujícími jednotlivých předmětů nastaví systém organizace poskytování PO dle doporučení školského poradenského zařízení, např. individuální vzdělávací plán (dále jen IVP). Za zpracování IVP zodpovídá ředitel školy. PO 2. – 5. stupně přestane škola poskytovat po projednání se zákonným zástupcem žáka, pokud z doporučení nového posouzení školského poradenského zařízení vyplývá, že PO již není nezbytné. PO při vzdělávání žáků např. s tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, závažnými poruchami chování, kombinovanými vadami, apod. bude škola řešit na základě spolupráce se ŠPZ – pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem. Případné úpravy ŠVP (např. modifikace výstupů na úroveň RVP) bude škola provádět aktuálně pro konkrétní případy žáků se SVP na základě konzultace se ŠPZ.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaný či mimořádně nadaný žák není dle platné legislativy žákem se SVP.

Naše škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků, vychází důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Ředitel školy může nadaného žáka či mimořádně nadaného žáka na základě písemné žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti musí být vyjádření ŠPZ. Podmínkou pro přerazení do vyššího ročníku je vykonání zkoušky z učiva nebo části učiva ročníku, který žák neabsolvoval.

Nadanému nebo mimořádně nadanému žákovi může ředitel gymnázia na žádost zákonného zástupce žáka povolit IVP s konkretizací přijatých opatření buď na základě písemného doporučení ŠPZ, nebo IVP z jiných důvodů. IVP vypracuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími žáka, za jeho zpracování zodpovídá ředitel školy.

Pro žáky s nadáním pouze v oblasti některých předmětů může ředitel školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka povolit vzdělávání dle PLPP tak, aby byl naplněn předpoklad individualizace a diferenciací, a aby byl žákovi umožněn v příslušné oblasti dostatečný rozvoj. PLPP vypracovává výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími jednotlivých předmětů. PLPP bude průběžně vyhodnocován každé 3 měsíce. V případě, že PLPP bude vyhovovat a přijatá opatření splní svůj účel, bude škola v PLPP pokračovat.

Naše škola klade důraz u nadaných a mimořádně nadaných žáků na metody a formy výuky s individuálním přístupem, zadáváním projektů, individuálními konzultacemi. Nabízí všestrannou nabídku volitelných předmětů podle zájmu žáků, mimoškolní aktivity, odborné exkurze, podporuje účast v soutěžích. Vše směřuje k zajištění kvality výuky a rozvoji potenciálu nadaného a mimořádně nadaného žáka. V oblasti vyhledávání a podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků škola spolupracuje s PPP Ústí nad Orlicí. Vše výše uvedené směřuje k zajištění kvality výuky a rozvoji potenciálu nadaného a mimořádně nadaného žáka.

3.4 Začlenění průřezových témat

Dlouhodobým cílem školy je působit na žáka výchovným i vzdělávacím procesem tak, aby se všestranně rozvíjel, byl schopen se dobře uplatnit v budoucím životě a aktivně se podílel na chodu občanské společnosti. K tomu má přispívat i zařazování průřezových témat v jednotlivých předmětech.

Následující tabulky jsou přehledem plnění průřezových témat (dále PT) jednotlivými předměty. Konkrétní zařazení a případně i způsoby plnění jednotlivých okruhů PT jsou zpracovány v učebních osnovách jednotlivých předmětů - viz kapitola 5.

Pro přehlednost jsme zavedli jednotné označení okruhů PT dle tabulek. Toto číslování pak dále využíváme při řazení PT ke vzdělávacímu obsahu jednotlivých předmětů. V průběhu druhého stupně základního vzdělávání jsou splněny všechny okruhy jednotlivých průřezových témat.

Průřezová témata - přehled plnění

Osobnostní a sociální výchova

I. Osobnostní a sociální výchova											
	Osobnostní rozvoj				Sociální rozvoj				Morální rozvoj		
	I. I.				I. II.				I. III.		
	Rozvoj schopností poznávání I. I. I *	Sebezpoznání a sebepečetí I. I. II	Seberegulace a sebeorganizace I. I. III	Psychohygiena I. I. IV	Kreativita I. I. V	Poznávání lidí I. II. I	Mezilidské vztahy I. II. II	Komunikace I. II. II	Kooperace a kompetice I. I. III	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti I. III. I	Hodnoty, postoje, praktická etika I. III. II
Český jazyk	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
Anglický jazyk											
Druhý cizí jazyk	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
Matematika	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
IVT	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dějepis					x				x		
Občanská výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Fyzika	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Chemie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Přírodopis											
Zeměpis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Laboratorní tech.											
Hudební výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Výtvarná výchova	x	x	x		x	x	x	x			
Tělesná výchova	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

*číslování slouží pro zjednodušení zápisu v tabulkách využívaných v ŠVP (v RVP ZV toto číslování uvedeno není)

Výchova demokratického občana

II. Výchova demokratického občana				
	Občanská společnost a škola II. I	Občan, občanská společnost a stát II. II	Formy participace občanů v politickém životě II. III	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování II. IV
Český jazyk			x	x
Anglický jazyk	x			
Druhý cizí jazyk	x			
Matematika				
IVT				
Dějepis		x		x
Občanská výchova	x	x	x	x
Fyzika				
Chemie				
Přírodopis		x		
Zeměpis		x		
Laboratorní tech.				
Hudební výchova	x			
Výtvarná výchova		x	x	
Tělesná výchova				

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
	Evropa a svět nás zajímá III. I	Objevujeme Evropu a svět III. II	Jsme Evropané III. II
Český jazyk			
Anglický jazyk	x	x	
Druhý cizí jazyk	x	x	x

Matematika	x		
IVT			
Dějepis		x	x
Občanská výchova			x
Fyzika			
Chemie			
Přírodopis	x		x
Zeměpis	x	x	x
Laboratorní tech.			
Hudební výchova	x	x	x
Výtvarná výchova			
Tělesná výchova			

Multikulturní výchova

IV. Multikulturní výchova					
	Kulturní diference IV. I	Lidské vztahy IV. II	Etnický původ IV. III	Multikulturalita IV. IV	Princip sociálního smíru a solidarity IV. V
Český jazyk	x	x	x		
Anglický jazyk	x	x		x	
Druhý cizí jazyk	x	x		x	
Matematika					
IVT					
Dějepis	x	x	x		x
Občanská výchova				x	x
Fyzika					
Chemie					
Přírodopis					
Zeměpis	x				
Laboratorní tech.					
Hudební výchova	x	x	x	x	
Výtvarná výchova	x	x		x	
Tělesná výchova		x			

Environmentální výchova

V. Environmentální výchova

				Vztah člověka k prostředí V. IV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí V. III				
Základní podmínky života V. II				
Ekosystémy V. I				
Český jazyk				
Anglický jazyk			x	x
Druhý cizí jazyk			x	
Matematika				
IVT				
Dějepis		x	x	x
Občanská výchova				x
Fyzika				
Chemie		x	x	x
Přírodopis	x	x	x	x
Zeměpis	x			
Laboratorní tech.				
Hudební výchova				x
Výtvarná výchova			x	x
Tělesná výchova				x

Mediální výchova

VI. Mediální výchova							
	Receptivní činnosti VI. I					Produktivní činnosti VI. II	
	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VI. I. I	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VI. I. II	Stavba mediálních sdělení VI. I. III	Vnímání autora mediálních sdělení VI. I. IV	Fungování a vliv médií ve společnosti VI. I. V	Tvorba mediálního sdělení VI. II. I	Práce v realizačním týmu VI. II. II
Český jazyk	x	x	x	x	x	x	x
Anglický jazyk	x	x			x	x	x
Druhý cizí jazyk	x	x					
Matematika							
IVT							
Dějepis		x				x	
Občanská výchova	x	x			x		
Fyzika							
Chemie	x	x					x
Přírodopis							

Zeměpis	x					x	x
Laboratorní tech.							
Hudební výchova	x						
Výtvarná výchova	x	x				x	
Tělesná výchova							

x – předmět v rámci svých učebních osnov pro základní vzdělávání danou oblast průřezového tématu plní

3.5 Profil absolventa

Žák si po absolvování čtyř ročníků nižšího stupně víceletého gymnázia osvojil znalosti, dovednosti a kompetence minimálně v takové míře, které jsou stanoveny požadavky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech a je adekvátně připraven pokračovat ve studiu na vyšším stupni osmiletého gymnázia, případně absolvovat přijímací zkoušky na jinou střední školu.

V obecné rovině lze u absolventa nižšího stupně víceletého gymnázia předpokládat vedle kompetentního vyjadřování v mateřském jazyce také osvojení dvou cizích jazyků, v nichž je schopen komunikovat písemnou i ústní formou na odpovídající úrovni. K usnadnění a zkvalitnění své práce efektivně využívá digitální technologie.

Absolvent získá všeobecný rozhled, který mu umožňuje orientaci v současném světě a bude dobrým základem pro budoucí studium nebo uplatnění na trhu práce. Má motivaci k dalšímu rozvíjení získaných schopností a dovedností. Jeho výhodou je vysoká flexibilita, ochota a zájem učit se novým věcem, což uplatní při budoucím studiu na gymnáziu, přípravě pro studium na vysokých školách v ČR i v zahraničí, nebo při budoucím pohybu na trhu práce. Je schopen samostatně řešit zadané problémy, vyhledávat a třídit informace, které k řešení zadaných problémů vedou. Umí pracovat ve skupině, kde přiměřeně obhájí svůj názor, případně ho koriguje.

Profil absolventa zároveň vychází z konkrétních kompetencí, na které je během vzdělávání dle školního vzdělávacího programu kladen důraz. Absolvent by tak měl:

- vnímat přirozenou potřebu kontinuálního celoživotního vzdělávání
- nalézat vlastní tvůrčí nápady při řešení problémů a to jak jednotlivě tak v týmové spolupráci
- vnímat a pracovat s chybou jako s příležitostí k nalezení cesty ke správnému řešení
- efektivně vyhledávat, kriticky analyzovat a pracovat s informacemi z různých zdrojů
- prostřednictvím dialogu a diskuse vyjádřit a obhájit svůj názor se zachováním respektu k názoru druhých
- prezentovat výsledky své práce
- vnímat a dodržovat stanovená pravidla a podmínky a přebírat zodpovědnost za své jednání
- ke své práci efektivně využívat digitální nástroje tak, aby pomáhaly a usnadňovaly práci na zadaných úkolech

3.6 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí platnou legislativou pro přijímání žáků ke vzdělávání na střední škole, především zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 353/2016 Sb. o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání.

Při vyhlášení každého kola přijímacího řízení stanoví ředitel školy v patřičném termínu počet přijímaných žáků a jednotná kritéria přijímacího řízení, která jsou zveřejněna na úřední desce školy a na webových stránkách školy (www.gympolicka.cz).

3.7 Organizace maturitní zkoušky

Konání maturitních zkoušek se řídí platnou legislativou, především zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou.

4. Učební plán

Učební plán vychází z RVP ZV, platného od ledna 2021

	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a společnost		Člověk a příroda				Umění a kultura		Člověk a zdraví		Člověk a svět práce	Disponibilní hodiny	Celková časová dotace na předmět
	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk			Dějepis	Výchova k občanství	Fyzika	Chemie	Přírodopis	Zeměpis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova			
Český jazyk a literatura	15															2	17
Cizí jazyk - první		12														3	15
Cizí jazyk - druhý																6	6
Matematika			15													3	18
Informatika				1										2		3	6
Dějepis					7											1	8
Občanská výchova						4											4
Zeměpis									6,5							0,5	7
Fyzika							6,5									0,5	7
Chemie								3								2	5
Přírodopis									5				2			2	9
Hudební výchova										4							4
Výtvarná výchova											6						6
Tělesná výchova												8					8
Laboratorní technika														1		1	2
Minimální časová dotace RVP	15	12	15	1	11			21		10		10		3	24	122	

Přehled hodinových dotací jednotlivých předmětů včetně disponibilních hodin

Dotace vyučovacích hodin	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem	Disponibilní
Český jazyk	5	4	4	4	17	2
Anglický jazyk	4	4	3	4	15	3
Druhý cizí jazyk	0	0	3	3	6	6
Občanská výchova ³⁾	1	1	1	1	4	0
Dějepis	2	2	2	2	8	1
Matematika	5	5	4	4	18	3
Zeměpis	2	2	1	2	7	4
Fyzika	1	2	2	2	7	
Chemie	0	1	2	2	5	
Přírodopis ⁴⁾	2	2	0	2	6	
Informatika a výpočetní technika ¹⁾	1	2	2	1	6	3
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	0
Tělesná výchova ⁵⁾	2	2	2	2	8	0
Výchova ke zdraví	0	0	3	0	3	1
Laboratorní technika ²⁾	2	0	0	0	2	1
Celkem	30	30	31	31	122	24

¹⁾ - do předmětu je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tematický okruh Využití digitálních technologií

²⁾ - do předmětu je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tematický okruh Práce s laboratorní technikou

³⁾ - do předmětu je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tematický okruh Svět práce

⁴⁾ - do předmětu je integrována vzdělávací oblast Výchova ke zdraví, vzdělávací obor Výchova ke zdraví

⁵⁾ - do předmětu je integrována vzdělávací oblast Výchova ke zdraví, vzdělávací obor Tělesná výchova

5. Učební osnovy

A. Povinné předměty

5.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu český jazyk a literatura Vyučovací předmět má časovou dotaci 5 hodin týdně v primě a 4 hodiny týdně v sekundě, tercií a kvartě (dále jen 5+4+4+4) hodiny týdně. Výuka českého jazyka probíhá v kmenových třídách, v učebně českého jazyka a v učebně informatiky a výpočetní techniky. Do vzdělávacího obsahu Českého jazyka a literatury jsou začleněna tato průřezová témata: Mediální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Vyučovací předmět vede k rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a jeho význam spočívá v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností. Žáci se učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích, a to v mluvené i písemné podobě. Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních událostech.

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k vnímání a užívání českého jazyka jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací a vědomostí a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů. Cílům odpovídají i formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Do vyučovacích hodin jsou začleňovány krátkodobé projekty, uplatňují se různé metody dramatické výchovy. Žáci využívají i prostředky výpočetní techniky /výukové programy a internet/ a odbornou literaturu, orientují se v digitálním prostředí a jsou vedeni k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách českého jazyka a literatury jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní

- vybírá pro žáky různé typy textů, podle zadání učitele žáci na základě získaných poznatků provádějí analýzu, zobecňují, formulují závěry
- vybírá pro žáky zajímavé texty a úkoly – tím je motivuje k zapojení do předmětových soutěží a olympiád
- zadává k mluvním cvičením a k diskuzi taková témata, v nichž žáci otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty a tolerují mínění jiných
- vybírá pro žáky různé typy textů, podle zadání učitele žáci na základě získaných poznatků provádějí analýzu, zobecňují, formulují závěry

- vhodnou volbou tématu či návodnými otázkami vede žáky k tomu, aby při diskuzích na odborné téma, při tvorbě slohových prací odborného stylu i při literárním výkladu využívali svoje poznatky či znalosti z jiných oborů
- vhodným výběrem témat i literárních ukázek vede žáky k tomu, aby při interpretaci textů i při psaní slohových prací uplatňovali základní myšlenkové operace, ale i fantazii a kreativitu
- zadává individuálně nebo ve skupině krátké referáty o nejnovějším dění v kultuře (literatura, divadlo, film)
- žáci podle pokynů učitele prostudují příslušnou pasáž z učebnice sami, učitel jim k tomu předem položí cílené otázky, aby soustředil jejich pozornost na určité problémy textu
- učitel nabízí žákům k posouzení běžné, z komunikační praxe převzaté texty k vyhledávání jejich shody a rozdílů či k třídění textů do určitých skupin (např. podle funkčních stylů)
- učitel vede žáky k přípravě a uskutečnění diskuze na vybrané téma z literatury nebo občanské výchovy, dějepisu apod. s dodržováním všech zásad pro vedení diskuze Kompetence občanské
- učitel zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní, motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních a motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- žáci respektují přesvědčení druhých lidí, chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojují do kulturního dění, mají pozitivní postoj k uměleckým dílům Kompetence pracovní
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví a k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- žáci dodržují hygienu práce a bezpečnostní pravidla.
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- žák vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby, prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák pracuje s textovým editorem a prezentačním softwarem

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, <i>průřezová témata</i>
Český jazyk a literatura – prima		
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové 	PT VI.I.I
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	<ul style="list-style-type: none"> naslouchání - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové 	PT I.I.I PT I.II.III PT I.III.I
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) 	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> mluvený projev - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse 	PT VI.I.III. PT VI.II.I
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: zpráva, popis děje, vyprávění, soukromý a úřední dopis, výpisky, klíčová slova, výtah, teze) 	
Český jazyk a literatura – Prima		
Jazyková výchova		
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, větná melodie, tempo a rytmus řeči, znělost hlásek – výslovnost a pravopis 	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova 	

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy slov a tvary slov • podstatná jména, přídavná jména, zájmena, slovesný způsob 	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> • skladba - závislost ve skladební dvojici, podmětná a přísudková část, rozvíjející větné členy, přímá řeč 	
ČJL-9-02-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis - lexikální morfologický, syntaktický 	
ČJL-9-02-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poučení o jazyce čeština (jazyk národní a mateřský) • rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) • kultura jazyka a řeč 	

Český jazyk a literatura – Prima

Literární výchova

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	VV HV
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby interpretace literárních a jiných děl • struktura literárního díla 	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby interpretace literárních a jiných děl 	PT I.III.II
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • autor/vypravěč/hrdina/čtenář (základní poučení) •	<ul style="list-style-type: none"> • autor/vypravěč/hrdina/čtenář (základní poučení) • obraz / slovo / zvuk (literatura v kontextu jiných uměleckých odvětví) – základní poučení • tvořivé činnosti s literárním textem – vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	VV HV PT IV.I PT IV.II PT IV.III
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět, téma, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie, rým, rytmus, verš), literatura umělecká a věcná 	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> • literární druhy a žánry - pohádka – lidová, autorská, příběhy s fantastickými motivy, bajka, mýtus, starověký epos, dobrodružná literatura, nonsensová poezie • typické žánry a jejich představitelé 	

Český jazyk a literatura – Sekunda		
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	<ul style="list-style-type: none"> vypravování a četba, vypravování a dramaturgie, vypravování a tvorba pohádky, bajka, dokončení příběhu 	PT I.I.V PT I.II.III PT I.III.I
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ke svému komunikačnímu záměru	<ul style="list-style-type: none"> pisemný projev – na základě poznatků o jazyce a slohu, o základních slohových postupech a žánrech vlastní tvořivé psaní – výtah, žádost, životopis (vytvoření vlastního životopisu, vypravování životopisu podle údajů) 	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> popis, popis výrobku, popis uměleckého díla, popis pracovního postupu, charakteristika přímá a nepřímá, líčení čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) 	PT I.II.I
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> pisemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (v návaznosti na výuku literatury) 	
Český jazyk a literatura – Sekunda		
Jazyková výchova		
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a tvoření slov - obohacování slovní zásoby, tvoření slov, vrstvy slovní zásoby, věcný a mluvnický význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo a sousloví, synonyma a homonyma, slova citově zbarvená, odborná terminologie 	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy tvary zájmena jež, slovesné kategorie, slovesný rod činný a trpný, příslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí, další neohebné slovní druhy 	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> skladba - druhy vět podle postoje mluvčího, věty dvojčlenné a jednočlenné, základní skladební dvojice, rozvíjející větné členy, přístavek, věta jednoduchá, druhy vedlejších vět 	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický 	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a tvoření slov 	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se	<ul style="list-style-type: none"> jazyková norma kodifikace jazykové příručky 	

Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – pořádek slov ve větě, stavba textu 	
Český jazyk a literatura – Sekunda		
Literární výchova		
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný (hudební) doprovod k literárním textům 	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby interpretace literárních a jiných děl 	
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem • struktura literárního díla • autor/vypravěč/hrdina/ čtenář • obraz / slovo / zvuk (literatura v kontextu jiných uměleckých odvětví) – základní poučení 	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> • autor/vypravěč/hrdina/ čtenář • obraz / slovo / zvuk (literatura v kontextu jiných uměleckých odvětví) – základní poučení 	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět, téma, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie, rým, rytmus, verš), literatura umělecká a věcná 	PT I.III.II
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> • literární druhy a žánry - próza, poezie, drama; mýtus, pohádka, pověst, povídka, balada, píseň, nonsensová poezie • typické žánry a jejich představitelé 	
Český jazyk a literatura – Tercie		
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	<ul style="list-style-type: none"> • připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek • referát, diskuse 	PT I.II.II PT VI.II.II
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy) • zásady kultivovaného projevu 	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> • věcné čtení (studijní čtení jako zdroj informací) a kritické čtení. • výpisky, referát, výtah 	PT VI.I.I PT VI.I.II
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří	<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, 	

koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	základní mluvené žánry podle komunikační situace)	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech • vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu • vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: subjektivně zbarvený popis, výklad, úvaha) 	
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> • věcné čtení • naslouchání – praktické, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu) 	
Český jazyk a literatura – Tercie		
Jazyková výchova		
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický 	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poučení o jazyce – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) 	
ČJL-9-02-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov 	
ČJL-9-02-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova 	
ČJL-9-02-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu 	
ČJL-9-02-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) 	
ČJL-9-02-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poučení a jazyce – skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny) 	
Český jazyk a literatura – Tercie		
Literární výchova		
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam reprodukce hlavních myšlenek, interpretace 	

	literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní doprovod k literárním textům	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> způsoby interpretace literárních a jiných děl 	HV, VV, OV, D PT IV.I PT VI.II PT I.I.I PT II.IV
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	<ul style="list-style-type: none"> základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) 	D PT IV.I
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	<ul style="list-style-type: none"> tvořivé činnosti s literárním textem – vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	<ul style="list-style-type: none"> struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš 	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	
Český jazyk a literatura – Kvarta		
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> písemný projev – základní slohové postupy a žánry objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé slohové postupy v různých funkčních stylech 	PT VI.I.I PT I.I.I PT I.I.II PT I.I.III PT I.I.V
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	<ul style="list-style-type: none"> naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) 	PT I.II.III PT I.III.II PT VI.I.V
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> písemný projev vyprávěcí postup, popis a charakteristika, životopis odborný styl a výklad úvaha 	
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků	<ul style="list-style-type: none"> mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) 	PT II.III PT VI.I.IV

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastními tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev • publicistický styl a jeho útvary 	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> • věcné a kritické čtení 	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	<ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace) 	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	<ul style="list-style-type: none"> • kritické naslouchání (manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) 	PT VI.I.I
Český jazyk a literatura – Kvarta		
Jazyková výchova		
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka - zásady spisovné výslovnosti 	PT I.I.I PT I.I.II PT I.I.III
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, obohacování slovní zásoby 	PT I.II.III PT I.III.I
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov 	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – modulace souvislé řeči (přízvuk, slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy a frázování) 	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu 	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis - lexikální morfologický, syntaktický 	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk a komunikace (jazykovědné příručky) 	
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny) 	
Český jazyk a literatura – Kvarta		
Literární výchova		

<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek 	<p>PT IV. I PT IV.II PT I.I.I PT I.I.III PT I.I.III</p>
<p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • způsob interpretace literárních a jiných děl 	<p>PT I.I.V PT I.II.III PT I.III.I</p>
<p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární teorie a historie - struktura literárního díla, jazyk literárního díla 	
<p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	
<p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární teorie a historie – literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) 	
<p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby interpretace literárních a jiných děl 	<p>PT I.I.I</p>
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie) 	

5.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Cílem jazykové výuky je vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a naopak zvyšovat mobilitu studentů, díky níž mohou poznávat jiné kultury a odlišnosti způsobu života v jiných zemích. Prohlubuje se tak vědomí potřeby vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Na nižším stupni gymnázia výuka anglického jazyka směřuje k úrovni A2, tak jak je definována Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky.

Hodiny anglického jazyka probíhají v jazykových laboratořích vybavených audiovizuální technikou, příležitostně v počítačových učebnách.

Obsahem předmětu je nácvik komunikačních dovedností v anglickém jazyce, a to dovedností receptivních (poslech, čtení, porozumění), produktivních (schopnost vyjádřit se v cizím jazyce písemně i ústně, formulovat názor, prezentovat výsledky samostatné práce) a interaktivních (schopnost reagovat v komunikační situaci).

Posilujeme motivaci k výuce jazyků zařazováním interkulturních bloků, reálií, literatury, podporujeme kontakty a projekty mezinárodní spolupráce. Žáci se nejen seznamují s kulturou jiných zemí, učí se ji poznávat, chápat a tolerovat její odlišnosti, ale dovedou i prezentovat českou kulturu směrem k ostatním národům. Získávají dobrý základ pro život v rámci stále otevřenějšího evropského i světového prostoru.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali.
- Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem.
-

Kompetence k řešení problémů:

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů a vedou je k domýšlení významů, hledání souvislostí a smyslu.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě. Žáci jsou vedeni k samostatnosti a schopnosti v reálných jazykových situacích reagovat a uspět.
- V rámci diskusí na různá témata si žáci rozvíjejí schopnost zřetelně a logicky formulovat názor, předkládat argumenty a zároveň schopnost hledat kompromisy a společná východiska.

Kompetence komunikativní:

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Učitelé rozvíjejí u žáků komunikační dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.

Kompetence sociální a personální:

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat.
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanské:

- V rámci konverzace vedou učitelé žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním.
- Učitel vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory.

Kompetence pracovní:

- Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím povolání.
- Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu při plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků

Kompetence digitální

- Žáci se učí ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které pak využívají při učení jazyka
- Žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují informace v cizím jazyce, k tomu volí postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Žáci vytvářejí a upravují digitální obsah v cizím jazyce, kombinují různé formáty a používají k tomu vhodné textové editory a prezentační software.

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Anglický jazyk – Prima - Kvarta		
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01 Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</p> <p>CJ-9-1-02 Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p><i>PT I.I.I, II, III, V</i> <i>PT I.II.I, I.II.III</i> Práce s poslechy, sledování videí a filmů Poslech písně Poslech rozhovorů Rozhovory ve dvojicích</p>
<p>MLUVENÍ CJ-9-2-01 Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. CJ-9-2-02 Žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. CJ-9-2-03 Žák vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</p>		<p>Rozhovory ve dvojicích Scénky – podávání a zjišťování informací Samostatný mluvní projev na dané téma Projekty a jejich prezentace</p>
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01 Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. CJ-9-3-02 Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</p>		<p>Práce s čteným textem</p>
<p>PSANÍ CJ-9-4-01 Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. CJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. CJ-9-4-03 Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>		<p>Psaní emailů, blogů, profilů, článků, dopisů, krátkých zpráv a vzkazů, pohlednic, příběhů, zpráv Projekty</p>

5.3 Druhý cizí jazyk

Charakteristika předmětu

Jako tzv. druhý cizí jazyk je na našem gymnáziu vyučován jazyk francouzský, německý, resp. ruský. Tento předmět spadá do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk dle RVP ZŠ a VG, na tzv. nižším gymnáziu se v osmileté formě studia vyučuje v tercii a kvartě s dotací 3 hodiny týdně v každém ročníku.

Cílem předmětu Druhý cizí jazyk je dosáhnout schopnosti dorozumět se ústně i písemně v běžných životních situacích a vytvořit si tomu odpovídající lexikální základnu, zautomatizovat si bazální fonetické a prozodické návyky a osvojit si gramatiku a gramatické souvislosti.

Během všech let studia tento předmět klade důraz na porozumění kultuře a zvykům dané země (daných zemí) a společně s tím vytváří příhodné prostředí pro pochopení vzájemných vztahů, společných (evropských) kořenů, ale i jednotlivých zvyků a tradic.

Žáci mohou každoročně zúročit získané jazykové znalosti, vlastní komunikační schopnosti i jejich operativní využití v Konverzačních soutěžích i jiných jazykových projektech.

Po kvartě mají žáci dosaženou jazykovou úroveň A1+, na konci celého studia dosahují minimální úrovně B1 podle SERR pro jazyky. V průběhu studia si mohou žáci zvolit cestu ověření svých znalostí získáním mezinárodních certifikátů různých jazykových úrovní.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie souběžně naplňují klíčové kompetence a zároveň směřují k osvojení takové úrovně jazyka, která pro kvartě víceletého gymnázia odpovídá úrovni A1+ podle SERR.

Používané strategie a činnosti zahrnují širokou škálu metod a poznatků, které jsou dle potřeby obměňovány a doplňovány tak, aby vedly nejen k vyváženému rozvoji všech kompetencí, ale aby žáka vedly k sebehodnocení a zdravému přístupu sama k sobě i k ostatním. Vše je rovněž založeno na aktivním používání daného jazyka.

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které znají, včetně mateřštiny.
- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali.
- Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky.
- Důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci četbou cizojazyčných textů, zejména autentického charakteru.

Kompetence k řešení problémů

- Neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu.
- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívají příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedou žáky k jeho respektování.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.).
- Během konverzace na různá témata jsou po žácích při jejich odpovědích vyžadovány základy argumentace.

Kompetence komunikativní

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka.
- Ke komunikaci s rodilými mluvčími a cizinci vůbec dostávají žáci příležitost v rámci výměn a poznávacích zájezdů.
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.
- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností.

Kompetence sociální a personální

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat.
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.
- Díky probíraným tématům (př. já, moje rodina, volný čas, budoucí povolání...) v počátečním stádiu výuky jazyka si žáci uvědomují sami sebe jako jedince, sebe ve společnosti druhým lidí i svoji potencionální prospěšnost pro společnost jako takovou, což vede k navození pocitu sebedůvěry a k samostatnosti jedince.

Kompetence občanské

- Během hodin vedou učitelé žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním.
- Žák si osvojuje zásady chování v krizových a nestandardních situacích.
- Při pobytech v cizojazyčných zemích vybízí učitel žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot.

Kompetence pracovní

- Žák využívá osvojené vědomosti a dovednosti při řešení konkrétních situací.
- Žák rozvíjí systematickosti a vytrvalost při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů.
- Žák se učí dodržovat termíny, plnit zadané úkoly, pravidelně se připravovat, což rozvíjí podnikatelské i pracovní myšlení.
- Žák je veden k tomu, aby získané vědomosti uměl využít ve svém budoucím povolání.

Kompetence digitální

- Využití široké škály prostředků z oblasti informačních technologií vede k rychlejšímu rozvoji všech čtyřech základních dovedností oblasti cizí jazyk, tj. k rozvoji poslechu s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním i psaní.
- Vhodné a cílené využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb vede k rozvoji a snazšímu opakování slovní zásoby, uvědomění si významu fonologických a grafických znalostí a souvislostí, sdílení informací pokrývající základní témata.
- Žák používá informační technologie, aby si usnadnil práci, aby se přitažlivější formou podělil o informace se svým okolím, aby zefektivnil svoje činnosti.
- Neustále se vyvíjející oblast informačních technologií vede ke vzniku nových a přitažlivých forem interakce i vlastních řečových dovedností.

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Druhý cizí jazyk – Tercie a Kvarta		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none">• Zvuková a grafická podoba jazyka• Fonetické znaky (pasivně)• Základní výslovnostní návyky• Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka	Aj, Čj, Hv, Z, Ov, M, Ivt, Vv <i>PT I.I, I.II, I.III, II.I, PT III.I, IV.I, IV.II, PT IV.IV, V.III, VI.I, PT VI.II</i>
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none">• Slovní zásoba• Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů• Práce se slovníkem	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<ul style="list-style-type: none">• Tematické okruhy	
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none">• Domov, rodina• Můj profil• Škola• Moje plány• Můj volný čas• Zdraví• Jídlo	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		

<p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci</p> <p>DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oblékání • Nákupy • Obec • Dopravní prostředky • Počasí • Kalendářní rok • Zvířata • Reálie francouzsky / německy/ rusky mluvících zemí <p>• Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Učivo se v jednotlivých okruzích percepčních činností (poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní) cyklicky opakuje. 	
--	--	--

5.4 Matematika

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět matematika vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Matematika a její aplikace.

Je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.

Vzdělávání klade důraz na dobré porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich souvislostem, na rozvoj tvořivosti, abstrakce a logických schopností.

Časová dotace předmětu Matematika činí v prvním a druhém ročníku 5 vyučovacích hodin týdně, z toho je jedna hodina půlená, v třetím a čtvrtém ročníku 4 vyučovacích hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- motivuje žáky vhodnými otázkami a problémovými úlohami
- systematicky oceňuje dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, duševní činorodost, koncepční schopnost; netoleruje ledabylost a malou snahu
- vede postupně žáky k samostatné práci s matematickými informacemi
- poskytuje podporu nadaným žákům v účasti v matematických soutěžích

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vedle standardních metod vytváří příležitosti k investigativní a aplikační činnosti žáků
- poskytuje žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení
- vytváří příležitost k prezentaci řešení problému
- posiluje odvahu žáků k řešení problémů

Kompetence komunikativní – učitel:

- vyjadřuje se v hodinách kultivovaně, věcně a srozumitelně a totéž vyžaduje od žáků
- postupně vede žáky k užívání symbolického jazyka matematiky a k přesné argumentaci
- rozvíjí komunikační dovednosti žáků

Kompetence sociální – učitel:

- organizuje činnost žáků ve dvojicích, skupinách, vede žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny
- vede žáky k sebehodnocení vlastní práce, hodnocení práce skupiny

Kompetence občanské – učitel:

- podporuje zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu
- vede žáky k toleranci, ale také ke kritickému hodnocení názorů jiných

Kompetence pracovní – učitel:

- vede žáky k ověřování výsledků práce, ke schopnosti samostatně posoudit vhodnost, přiměřenost a dopady zvolených pracovních postupů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali odborné oborové informace pomocí vhodných digitálních prostředků a kriticky posuzovali jejich správnost
- vede žáky k tomu, aby využívali vhodné digitální technologie pro efektivní výpočty, modelování a zobrazení výsledků předkládaných i samostatně vytvářených úloh a problémů

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Matematika – Prima		
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<ul style="list-style-type: none"> Desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla, početní operace Celá čísla – absolutní hodnota, čísla navzájem opačná, číselná osa, početní operace Zlomky – krácení a rozšiřování zlomku převrácené číslo, početní operace, smíšená čísla 	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	<ul style="list-style-type: none"> Desetinná čísla – zaokrouhlování 	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, čísla soudělná a nesoudělná, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti 	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	<ul style="list-style-type: none"> Desetinná čísla, zlomky – vyjádření části celku zlomkem a desetinným číslem, převod mezi zlomky a desetinnými čísly 	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary – bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, typy úhlů, dvojice úhlů, operace s úhly 	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> Typy trojúhelníků podle velikosti vnitřních úhlů; výšky, střední příčky, těžnice a těžiště trojúhelníku 	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	<ul style="list-style-type: none"> Velikost úhlu, úhly v trojúhelníku 	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> Bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník 	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu, osově a středově souměrné útvary, osová souměrnost, středová souměrnost 	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> Prostorové útvary – kvádr, krychle; zobrazení, 	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	<ul style="list-style-type: none"> Objem a povrch kvádra a krychle 	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	<ul style="list-style-type: none"> Síť krychle a kvádra 	

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<ul style="list-style-type: none"> • Bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník 	
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	<ul style="list-style-type: none"> • Číselné a logické řady, logické a netradiční geometrické úlohy 	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none"> • logické a netradiční geometrické úlohy 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
-------------------	-------	--------------------------------------

Matematika – Sekunda

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<ul style="list-style-type: none"> • Racionální čísla – složitější zlomky, operace s racionálními čísly • Druhá a třetí mocnina a odmocnina, vyšší mocniny, exponenciální tvar čísla; Pythagorova věta 	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	<ul style="list-style-type: none"> • Procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování • Poměr – úměra, postupný poměr, přímá a nepřímá úměrnost 	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	<ul style="list-style-type: none"> • Poměr – slovní úlohy, měřítko mapy a plánu 	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy na procenta 	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu nasoučím pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> • Číselný výraz a jeho hodnota, výrazy s proměnnými, sčítání a odčítání mnohočlenů 	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy – celá, racionální čísla 	
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Přímá a nepřímá úměrnost 	
M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	<ul style="list-style-type: none"> • Pravoúhlá soustava souřadnic, graf přímé a nepřímé úměrnosti 	
M-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • Přímá a nepřímá úměrnost v reálných situacích 	

matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	<ul style="list-style-type: none"> • Využití Pythagorovy věty v rovině a v prostoru 	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	<ul style="list-style-type: none"> • Obsah a obvod trojúhelníků, mnohoúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků 	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce trojúhelníků, mnohoúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků 	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	<ul style="list-style-type: none"> • Věty o shodnosti trojúhelníků 	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	<ul style="list-style-type: none"> • Objem a povrch kolmého hranolu 	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	<ul style="list-style-type: none"> • Síť kolmého hranolu 	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazení hranolu 	
M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	<ul style="list-style-type: none"> • Využití Pythagorovy věty v rovině a v prostoru 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Matematika – Tercie		
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice • Lineární nerovnice • Vyjádření neznámé ze vzorce • Slovní úlohy 	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	<ul style="list-style-type: none"> • Množiny bodů dané vlastnosti • Thaletova kružnice • Konstrukce trojúhelníku • Konstrukce čtyřúhelníku 	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> • Vzorce pro počítání s mocninami • Určení hodnoty výrazu • Sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů • Rozklad na součin • Algebraické vzorce • Podmínky smyslu, rozšiřování, krácení, sčítání, odčítání, lomeného výrazu 	

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	<ul style="list-style-type: none"> • Statistický soubor • Modus, medián, četnost, relativní četnost • Grafy a diagramy 	
M-9-2-02 porovnávat soubory dat	<ul style="list-style-type: none"> • Statistický soubor • Grafy a diagramy 	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	<ul style="list-style-type: none"> • Obvod, obsah kruhu, délka kružnice 	
M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemná poloha přímky a kružnice, dvou kružnic • Slovní úlohy na obvod, obsah kruhu 	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	<ul style="list-style-type: none"> • Síť rotačního válce 	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<ul style="list-style-type: none"> • Rotační válec 	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch a objem rotačního válce 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Matematika – Kvarta		
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • Kvadratická rovnice • Soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých 	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítání, odčítání, násobení, dělení lomeného výrazu • Složený lomený výraz 	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární funkce • Kvadratická funkce • Funkce s absolutní hodnotou 	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární funkce 	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	<ul style="list-style-type: none"> • Věty o podobnosti trojúhelníků • Goniometrické funkce ostrého úhlu • Slovní úlohy 	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Rotační kužel, jehlan, koule 	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	<ul style="list-style-type: none"> • Síť rotačního kužele, jehlanu, koule 	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	<ul style="list-style-type: none"> • Rotační kužel, jehlan, koule 	

M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• Objem a povrch rotačního kužele, jehlanu, koule	
--	---	--

5.5 Informatika

Charakteristika předmětu informatika a výpočetní technika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky, aby samostatně vyhledávali a třídili informace, na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- umožňuje žákům ověřovat jejich teoretické znalosti na praktických příkladech

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- nabízí žákům dostatek úkolů z reálného života, jejichž řešení tvoří pomocí informačních a komunikačních technologií
- podporuje u žáků samostatnost při hledání vhodných řešení problémů
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich činnosti a obhájit realizovaná řešení

Kompetence komunikativní – učitel:

- umožňuje žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- dbá na dodržování zásad správné a bezpečné komunikace

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel bezpečného chování žáků při práci v laboratořích výpočetní techniky
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

- přispívá k diskusi ve skupině a podporuje spolupráci žáků ve skupině při řešení společného úkolu

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, informační etiky, autorského zákona a dalších zákonů a společenských norem
- seznamuje žáky s pravidly ekologické likvidace nepotřebné informační a komunikační techniky
- dbá na šetření materiálního vybavení školy
- u žáků podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence pracovní – učitel:

- vede žáky ke správnému a bezpečnému používání informační a komunikační techniky
- podporuje praktické činnosti žáků s informační a komunikační technikou při výuce i domácí přípravě

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; podporuje jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; napomáhá žákům se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- dbá na to, aby žáci získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data, informace a digitální obsah, k tomu volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- seznamuje žáky s tvorbou a úpravami digitálního obsahu, s kombinacemi různých formátů, s vyjádřením se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si uměli usnadnit práci, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce
- objasňuje žákům význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje žáky s novými technologiemi, s žáky kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- vyžaduje, aby žáci předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Informatika – Prima		
I-9-1-02 navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	<ul style="list-style-type: none"> • přenos informací, standardizované kódy • znakové sady • přenos dat, symetrická šifra • identifikace barev, barevný model • vektorová grafika • zjednodušení zápisu, kontrolní součet • binární kód, logické A a NEBO 	diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách výtvarná výchova <i>PT 1 – integrováno průběžně v průběhu celého roku</i>
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	<ul style="list-style-type: none"> • data v grafu a tabulce • evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • kontrola hodnot v tabulce • filtrování, řazení a třídění dat • porovnání dat v tabulce a grafu • řešení problémů s daty 	samostatná práce, diskuse matematika fyzika
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	<ul style="list-style-type: none"> • školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace 	diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření programu • opakování • podprogramy 	samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Informatika – Sekunda		
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opakování s podmínkou • události, vstupy • objekty a komunikace mezi nimi 	<p>samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p> <p><i>PT 1 – integrováno průběžně v průběhu celého roku</i></p>
<p>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p>I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • standardizovaná schémata a modely • ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • orientované grafy, automaty • modely, paralelní činnost 	<p>diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</p> <p>matematika fyzika</p>
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • větvení programu, rozhodování • grafický výstup, souřadnice • podprogramy s parametry • proměnné 	<p>samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p>

ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítě a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	<ul style="list-style-type: none"> • datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • správa souborů, struktura složek • instalace aplikací • domácí a školní počítačová síť • fungování a služby internetu • princip e-mailu • metody zabezpečení přístupu k datům • role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	<ul style="list-style-type: none"> • formátování písma, odstavce, stránky • odrážky a číslování • tabulka • grafické objekty • styly • kontrola a revize dokumentu • tisk dokumentu 	praktické činnosti, samostatná práce český jazyk
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	<ul style="list-style-type: none"> • základní způsoby vedení počítačové prezentace • operace se snímkem • práce s textem, tabulkou a grafickými objekty • multimédia • animace, přechody snímků, časování • tisk prezentace 	praktické činnosti, samostatná práce český jazyk zeměpis dějepis

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Informatika – Tercie		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za	<ul style="list-style-type: none"> • programování robota pomocí barevných kódů • sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • používání výstupních zařízení robota (LED) • používání senzorů • čtení programu 	praktické činnosti, samostatná práce, experiment <i>PT 1 – integrováno průběžně v průběhu celého roku</i>

<p>ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>		
<p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení a oživení robota • sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • používání LED, tlačítek, senzorů • komunikace • připojení a ovládání externích zařízení • čtení programu • závěrečný projekt 	<p>praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment</p> <p>fyzika</p>
<p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relativní a absolutní adresy buněk • použití vzorců u různých typů dat • funkce s číselnými vstupy • funkce s textovými vstupy • vkládání záznamu do databázové tabulky • řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce • zpracování výstupů z velkých souborů dat 	<p>samostatná práce, problémová výuka, projekt</p> <p>matematika</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Informatika – Kvarta		
<p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho</p>	<ul style="list-style-type: none"> • programovací projekt, plán jeho realizace • popsání problému, návrh postupu • testování, odladění, odstranění chyb • bloky, podmínky • pohyb v souřadnicích • ovládání myši, posílání zpráv • proměnné, výrazy s proměnnou • kostýmy • pozadí • zvuky • události • analýza a návrh hry 	<p>samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka</p> <p><i>PT 1 – integrováno průběžně v průběhu celého roku</i></p>

<p>možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba hry s ovládním 	
<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>I-9-4-03 vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • operační systémy: funkce, typy, typické využití • komprese a formáty souborů • fungování nových technologií kolem mě • typy, služby a význam počítačových sítí • fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • princip cloudové aplikace • bezpečnostní rizika: útoky, nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat • digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	<p>projektová výuka, samostatná práce, skupinová práce</p>

5.6 Dějepis

Charakteristika předmětu dějepis

Vyučovací předmět dějepis se zaměřuje na předávání poznatků o činech a životě člověka od počátků lidské společnosti až do konce 20. století. Důležité je získat orientaci v historickém čase, znát instituce a prameny, kde lze informace o minulosti nalézt, a důležité je také umět pracovat s historickou mapou, orientovat se v čase a prostředí.

Výuka dějepisu vede u žáků k podchycení a rozvoji zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných společností a k uvědomění si sounáležitosti s evropskou kulturou. Důraz je tedy kladen nejenom na hlubší poznání dějin vlastního národa, ale také na propojení těchto dějin s dějinami ostatních národů v rámci Evropy i celého světa.

Žák je pak veden k chápání dějin jako možnosti získat z minulosti informace a zkušenosti, jež může využít v současnosti. Na tomto základě by si měl vytvořit vlastní hodnotový systém, který by měl umět i přiměřeně obhájit.

Předmět dějepis se vyučuje v jednotlivých ročnících v hodinových dotacích 2 + 2 + 2 + 2. Výuka probíhá v učebnách, kde je k dispozici audiovizuální technika.

Výchovné a vzdělávací strategie

Do vzdělávacího obsahu dějepisu jsou začleněna tato průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, enviromentální výchova a multikulturní výchova.

Při výuce se spolupracuje s učebnicí, historickými mapami, videi či přístupnějšími historickými prameny a odbornou literaturou.

Při výuce je kladen důraz na rozvoj myšlenkových procesů. Neopomenutelné je využívání aktivizačních metod, zejména samostatné či skupinové práce.

Kompetence k učení

- Žák je veden k aktivní účasti na výuce i při frontální výuce, která je nedílnou součástí vzdělávacího procesu, především pak při předávání informací faktografického charakteru.
- Kompetence k učení je dále dosaženo zpracováním individuálních úkolů a menších seminárních prací na konkrétní témata a jejich prezentací před kolektivem. Žák je veden ke kritické práci s informacemi, k ověřování správnosti informací, střízlivému historickému podání a dodržování pravidel citační etiky. Snahou učitele je volit témata těchto prací tak, aby vhodným způsobem doplnila výuku a vzbudila pak především zájem ze strany studentů o historické události.

Kompetence k řešení problémů

- K rozvoji těchto kompetencí je žák veden především vlastními krátkými prezentacemi či seminárními pracemi na konkrétní historickou událost, osobnost či jinou problematiku, které doplňují jiné metody práce. Učitel se při hodnocení těchto prací

zaměřuje především na správné historické podání ze strany studenta, náhled na problematiku z různých úhlů pohledu a předložení historických faktů.

Kompetence komunikativní

- Žák je veden k používání odborné historické terminologie. Při frontální výuce je učitelem často používána metoda problémového rozhovoru, při skupinové práci pak žáci diskutují nad určitou problematikou rozvíjí své komunikační schopnosti a učí se formulovat své postoje a názory.

Kompetence sociální a personální

- Učitel svým výkladem podněcuje žáky k uvažování nad historickými událostmi, k hledání souvislostí, které předurčily následující dějinné události či současné politické uspořádání světa.

Kompetence občanské

- Žák je veden k uvědomění si důležitosti historie. Pochopení dějinných událostí má vést žáka k pochopení významu tohoto předmětu jako zdroje poučení pro budoucí generace.

Kompetence digitální

- Žák pracuje se textovým editorem a prezentačním softwarem.

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Dějepis – Prima		
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	<ul style="list-style-type: none"> • Význam zkoumání dějin 	
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	<ul style="list-style-type: none"> • Získávání informací o dějinách • Historické prameny 	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	<ul style="list-style-type: none"> • Historický čas a prostor 	Matematika Zeměpis
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a lidská společnost v pravěku 	Přírodopis Zeměpis Výtvarná výchova PT V.II PT V.IV
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a lidská společnost v pravěku 	Přírodopis Chemie PT V.IV
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz 	Zeměpis Přírodopis PT V.IV
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz 	Výtvarná výchova PT IV.I
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	<ul style="list-style-type: none"> • Antické Řecko a Řím • Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	Občanská výchova PT II.IV PT III.II
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	<ul style="list-style-type: none"> • Antické Řecko a Řím 	Občanská výchova PT II.IV PT III.II

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Dějepis – Sekunda		
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské civilizace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	<ul style="list-style-type: none"> • Nový etnický obraz Evropy • Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) 	Zeměpis PT IV.I PT IV.III

D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě 	
D-9-4-03 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	<ul style="list-style-type: none"> • Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy 	
D-9-4-04 Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	
D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	<ul style="list-style-type: none"> • Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou 	
D-9-5-02 vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	<ul style="list-style-type: none"> • Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou • Český stát v 15. -18. století 	
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Zámořské objevy a počátky dobývání světa 	
D-9-5-04 Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát a velmoci v 15.–18. století 	Zeměpis <i>PT III.III</i>
D-9-5-05 Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát a velmoci v 15. – 18. století 	Zeměpis Občanská výchova <i>PT III.III</i> <i>PT IV.II</i>
D-9-5-06 Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	<ul style="list-style-type: none"> • Barokní kultura a osvícenství 	Výtvarná výchova Občanská výchova <i>PT II.II</i> <i>PT IV.I</i>

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Dějepis – Tercie		
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka 	Fyzika Občanská výchova Anglický jazyk <i>PT II.II</i> <i>PT V.III</i> <i>PT V.IV</i>
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka 	Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova <i>PT II.II</i>
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa	<ul style="list-style-type: none"> • Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa 	Český jazyk Výtvarná výchova <i>PT II.II</i>

v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů		
D-9-6-04 Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	<ul style="list-style-type: none"> • Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany a občanská práva • Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus • Kulturní rozrůzněnost doby 	Fyzika Chemie Přírodopis <i>PT IV.I</i>

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Dějepis – Kvarta		
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa, jeho hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy 	Zeměpis Občanská výchova <i>PT II.IV</i>
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	<ul style="list-style-type: none"> • Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět 	Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova <i>PT II.II</i> <i>PT II.IV</i>
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	<ul style="list-style-type: none"> • Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět 	Občanská výchova Zeměpis Český jazyk <i>PT II.II</i> <i>PT IV.V</i> <i>PT II.IV</i>
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	Občanská výchova <i>PT II.II</i> <i>PT IV.III</i>
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa, jeho hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy 	Občanská výchova Zeměpis Český jazyk Výtvarná výchova <i>PT V.III</i> <i>PT V.IV</i> <i>PT VI.I.II</i> <i>PT VI.II.I</i>
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	<ul style="list-style-type: none"> • Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření 	Občanská výchova Zeměpis <i>PT IV.I</i> <i>PT VI.I.II</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky 	
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) 	Zeměpis Občanská výchova <i>PT I.II.IV</i>
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět 	Zeměpis <i>PT IV.I</i>
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	<ul style="list-style-type: none"> • Problémy současnosti • Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava 	Zeměpis <i>PT III.III</i>

5.7 Občanská výchova

Charakteristika předmětu občanská výchova

Vyučovací předmět Občanská výchova má časovou dotaci po 1 hod v primě, sekundě, tercii a kvartě. Výuka probíhá v kmenových učebnách, které jsou vybaveny PC s možností velkoplošné projekce. Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacích oborů **Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Člověk a svět práce.**

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** zahrnuje pět tematických celků: *Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo, Mezinárodní vztahy, globální svět*, které jsou postupně realizovány ve všech čtyřech ročnících. Stejně tak obsah vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví** je realizován ve všech čtyřech ročnících. Ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je do předmětu občanská výchova zařazen tematický celek *Svět práce* a je realizován v kvartě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v předmětu občanská výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k

Kompetence k učení – učitel

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva;
- motivuje žáky vhodnými otázkami a problémovými úlohami;
- systematicky oceňuje dobrou práci žáků;
- poskytuje podporu nadaným žákům v účasti v předmětových soutěžích.

Kompetence k řešení problému – učitel

- zadává problémové úlohy z praktického života;
- projektové hry;
- vede k řešení problémů – rozložení velkých problémů na dílčí, jednodušší podproblémy, jejichž řešení není tak obtížné.

Kompetence komunikativní - učitel

- vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci žáků - debatní kroužky;
- vysvětluje pravidla verbální a nonverbální komunikace;
- vyžaduje od žáků kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování;
- využívání masmédií ve výuce a v praktickém životě.

Kompetence sociální a personální – učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- dodává žákům sebedůvěru;
- vede žáky k dodržování pravidel;
- oceňuje projevy úcty k práci druhých;
- organizuje činnost žáků ve dvojicích, skupinách, vede žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny.

Kompetence občanské – učitel

- vysvětlí základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy;

- vede k dodržování práv a povinností a důsledné dodržování pravidel.

Kompetence pracovní – učitel

- vede k zodpovědnosti za vlastní práci žáka;
- umožňuje prezentaci práce žáka.

Kompetence digitální – učitel

- umožňuje žákům vyhledávat informace a digitální obsah k řešení konkrétních úkolů a využívat je při zapojení do života školy a společnosti;
- pomocí vhodně volených úkolů vede žáky k využívání informačních technologií;
- vede žáky ke kritickému přístupu v získávání a reprodukování informací z internetových zdrojů;
- učí žáky vyhodnocovat relevanci nalezených informací a porovnávat vhodnost jejich zdrojů;
- podporuje komunikaci žáků prostřednictvím digitálních platforem s důrazem na dodržování etiky;
- upozorňuje na výhody, ale i rizika využívání digitálních technologií.

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Občanská výchova – Prima		
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	<ul style="list-style-type: none"> • zajímavá a památná místa; co nás proslavilo; významné osobnosti; státní symboly; státní svátky, významné dny • naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku 	Dějepis <i>PT I.I.I</i>
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví 	<i>PT IV.V</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život 	<i>PT II.I</i>
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<ul style="list-style-type: none"> • lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství 	<i>PT I.II.III</i>
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	<i>PT I.I.V</i>
Občanská výchova – Sekunda		
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	<i>PT I.II.II</i>
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	<ul style="list-style-type: none"> • zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; 	
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	<ul style="list-style-type: none"> • majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	<ul style="list-style-type: none"> • právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, 	<i>PT II.II</i>

	jejich orgány a instituce, obrana státu	
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none"> • principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; 	<i>PT II.IV</i>
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none"> • význam a formy voleb do zastupitelstev 	<i>PT II.III</i>
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<ul style="list-style-type: none"> • lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	
Občanská výchova – Tercie		
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti 	<i>PT I.I.II</i> <i>PT I.II.I</i> <i>PT I.II.II</i>
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál 	
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí 	<i>PT I.I.II</i> <i>PT I.I.III</i>
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	<ul style="list-style-type: none"> • osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, 	<i>PT I.III.I</i>
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	<ul style="list-style-type: none"> • sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	<i>PT I.III.II</i>
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti,	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; 	Matematika

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<ul style="list-style-type: none"> peníze – formy placení 	
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	<ul style="list-style-type: none"> 	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	<ul style="list-style-type: none"> principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu 	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	<ul style="list-style-type: none"> hospodaření – rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní 	
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	<ul style="list-style-type: none"> právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly 	PT II.II PT II.III
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<ul style="list-style-type: none"> lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	<ul style="list-style-type: none"> evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR 	PT III.II
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	<ul style="list-style-type: none"> podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince 	PT I.I.IV
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	<ul style="list-style-type: none"> odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	
Občanská výchova – Kvarta		
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace 	PT IV.IV PT VI.I.I
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a	<ul style="list-style-type: none"> banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro 	

přijatého, uveďte nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	investování a pro získávání prostředků	
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	<ul style="list-style-type: none"> • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	
VO-9-4-07 uveďte příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	<ul style="list-style-type: none"> • 	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušení	<ul style="list-style-type: none"> • 	
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uveďte příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	<ul style="list-style-type: none"> • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; 	
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uveďte jejich příklady	<ul style="list-style-type: none"> • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví 	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	<ul style="list-style-type: none"> • 	
VO-9-5-02 uveďte některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • globalizace – projevy; významné globální problémy 	Zeměpis
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	<ul style="list-style-type: none"> • 	
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	<ul style="list-style-type: none"> • trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce 	
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	<ul style="list-style-type: none"> • volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 	PT I.I.II
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby 	
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	<ul style="list-style-type: none"> • zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	PT V.IV

	<ul style="list-style-type: none"> • podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 	
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	<ul style="list-style-type: none"> • manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt 	Český jazyk <i>PT VI.I.II</i> <i>PT VI.I.V</i>

5.8 Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu fyzika

Fyzika má časovou dotaci 1 hodinu týdně v primě a 2 hodiny týdně v sekundě, tercii a kvartě, v sekundě a tercii je vždy jedna hodina půlená. Výuka fyziky probíhá většinou v multimediálně a demonstračně vybavené učebně fyziky a v laboratoři fyziky určené a vybavené především k samostatné experimentální činnosti žáků.

Předmět svým vzdělávacím obsahem zčásti navazuje na předmět Přírodověda, který se vyučuje na 1. stupni ZŠ.

Hlavním cílem předmětu Fyzika je popsat a vysvětlit pozorované přírodní jevy, porozumět těmto jevům a odhalit zákonitosti, kterými se řídí. Žáci jsou vedeni k řešení problémů a praktických úloh a to jak slovně, tak s využitím matematického aparátu. Velká pozornost je věnována samostatnému praktickému zkoumání a ověřování studovaných zákonitostí a také pochopení konkrétních praktických aplikací těchto zákonitostí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- pomocí samostatně praktikovaných i demonstrováných experimentů systematicky pozorovali různé fyzikální děje, učili se je kvalitativně posuzovat i kvantitativně vyjádřit
- výsledky pozorovaných a praktikovaných dějů správně interpretovali, dílčí výsledky vhodně zpracovávali pomocí dostupných matematických prostředků, porovnávali je v kontextu souvisejících výsledků a uváděli je v logicky konzistentní závěr
- vyhledávali, třídili, porovnávali a systematizovali informace z daného oboru s využitím různých informačních zdrojů (učebnice, internet, encyklopedie, média...)
- formulovali vlastní hypotézy vycházející z diskuze nad zkoumanými problémy a ověřovali jejich výpovědní a pravdivostní hodnotu

Kompetence k řešení problémů:

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- rozpoznávali různé druhy problémů a problémových úloh, které vycházejí z pozorování fyzikálních dějů, diskuzí nad nimi, zkoumání praktických aplikací, nebo jsou navozeny v učebním procesu učitelem
- správně formulovali poznatý problém a navrhovali různé metody, které mohou vést k jeho řešení
- k řešení problémů používali vhodné metody a prostředky (aparát matematické algebry, grafická řešení, experimentální heuristická zkoumání...)
- rozeznávali chybná řešení, porovnávali jednoznačnost a dopady více možných řešení

Kompetence komunikativní:

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně a to v ústním i písemném projevu

- porozuměli různým způsobům předávání informací (analýza textů, mluveného slova, obrazových materiálů, grafů a diagramů, tabelovaných hodnot...)
- rozvíjeli vzájemnou komunikaci při práci v různě velkých skupinách, zpracovávali a hodnotili názory ostatních a společně vytvářeli závěry reflektující jednotný názor skupiny
- efektivně využívali informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální:

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- respektovali názory ostatních
- poznávali a rozvíjeli své role při práci ve skupině a využívali je k efektivnímu postupu při společném řešení problémů
- spolupracovali s ostatními, plnili rozdělené úkoly, přispívali k diskusi

Kompetence občanské:

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- rozpoznávali vliv různých technologických procesů na životní prostředí, odhadovali únosnou míru jejich škodlivosti vzhledem k potřebnosti a využitelnosti těchto procesů
- hospodárně zacházeli se zdroji energie, kriticky hodnotili jejich potřebu v různých situacích a volili způsoby, jak spotřebu energie v maximální míře omezit

Kompetence pracovní:

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- správně a zodpovědně používali svěřené pomůcky, poznávali princip jejich funkce a zamezili tak jejich zbytečnému poškození, nebo zdravotnímu ohrožení sebe či ostatních
- se řídili stanovenými pravidly, dodržovali bezpečnostní předpisy a ve stanovených termínech plnili své povinnosti
- získané pracovní návyky uměli uplatnit v praxi

Kompetence digitální:

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- správně a efektivně využívali digitální zařízení a aplikace pro sběr, zpracování a analýzu fyzikálních dat
- vyhledávali odborné oborové informace pomocí vhodných digitálních prostředků a kriticky posuzovali jejich správnost
- zpracovávali výsledky své práce v digitální podobě vhodné pro konkrétní účel
- využívali vhodné digitální technologie pro efektivní výpočty, modelování a algoritmizaci předkládaných i samostatně vytvářených úloh a problémů

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Fyzika – Prima		
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	<ul style="list-style-type: none"> • souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou • difuze 	
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	<ul style="list-style-type: none"> • teplota a její změna 	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	<ul style="list-style-type: none"> • přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa 	
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	<ul style="list-style-type: none"> • zdroj napětí, spotřebič, spínač 	
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	<ul style="list-style-type: none"> • elektrická a magnetická síla • elektrický náboj • tepelné účinky elektrického proudu • bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Fyzika – Sekunda		
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný • difuze • pohyb přímočarý a křivočarý 	
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný 	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	<ul style="list-style-type: none"> • vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi • výslednice dvou sil stejných a opačných směrů 	
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> • hydraulická zařízení • souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny • souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře • vztlková síla • potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách 	
F-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> • zdroje světla 	

využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	<ul style="list-style-type: none"> • rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích • stín, zatmění Slunce a Měsíce 	
---	---	--

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Fyzika – Tercie		
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	<ul style="list-style-type: none"> • pohybová a polohová energie • vnitřní energie • elektrická energie a výkon • tání a tuhnutí • vypařování a kapalnění • hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny 	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	<ul style="list-style-type: none"> • látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku • rychlost šíření zvuku v různých prostředích • ozvěna 	
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • pohlcování zvuku 	
F-9-6-02 rozlíší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický odpor • bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • výroba a přenos elektrické energie • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Fyzika – Kvarta		
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	<ul style="list-style-type: none"> • stejnosměrný elektromotor • transformátor • bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	
F-9-6-03 rozlíší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj • elektrický odpor 	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna 	
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) 	

prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh		
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) • rozklad bílého světla hranolem 	
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	<ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava – její hlavní složky • měsíční fáze 	

5.9 Chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět chemie patří svým zaměřením do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje okruh problémů týkajících se zkoumání přírody a sledování dějů probíhajících v přírodě. Žáci mají možnost detailněji porozumět přírodním jevům a jejich zákonitostem. Vyučovací předmět chemie se na naší škole vyučuje v sekundě, tercii a kvartě osmiletého studia. V sekundě je vyučována 1 hodina týdně, v tercii a kvartě jsou vyučovány 2 hodiny týdně, přičemž jedna hodina je vyučována společně a jedna je vyučována jako hodina půlená. Půlené hodiny slouží k procvičování učiva a výuku laboratorních cvičení. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií, témata korespondují s obsahem teoretických hodin a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a s laboratorním řádem. Výuka předmětu chemie probíhá v odborné učebně chemie vybavené moderní didaktickou technikou a v laboratoři chemie. Ve vyučování chemie mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí. Žák je veden k tomu, aby zejména porozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě, využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům, aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení, účinně spolupracoval ve skupině. Hlavním cílem tohoto vyučovacího předmětu je příprava pro nadcházející studium chemie na vyšším stupni gymnázia.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vyhledání a třídění informací a jejich vzájemné propojení (souvislosti)
- samostatné pozorování experimentů, jejich kritické zhodnocení
- poznat smysl a cíl učení

Strategie: – podpora samostatnosti a tvořivosti
– uplatnění individuálního přístupu

Kompetence k řešení problému

- vyhledání vhodných informací vedoucích k řešení problému
- nalezení různých variant řešení

Strategie: – zadávání problémových úloh z praktického života
– rozložení velkých problémů na dílčí, jednodušší podproblémy, jejichž řešení není tak obtížné

Kompetence komunikativní

- formulovat myšlenky v logickém pořadí, dbát na přesnost vyjadřování
- vyslechnout jiný názor, dialog, obhajoba svého tvrzení
- prezentace projektů
- práce ve skupině, rozdělení úkolů

Strategie: – vytváření prostoru pro vzájemnou komunikaci žáků

Kompetence sociální a personální

- podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce ve skupině
 - podílet se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- Strategie: – zadávání úloh, na jejichž řešení žáci spolupracují
 – podpora skupinové práce

Kompetence občanské

- chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
 - chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví
 - chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- Strategie: – vyžadování dokončování zadané práce v dohodnutém termínu
 – vedení k dodržování práv a povinností
 – důsledné dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky
 - využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- Strategie: – umožnění samostatné práce, nebo práce ve skupinách
 – vedení k zodpovědnosti za vlastní práci

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, <i>průřezová témata</i>
Chemie – Sekunda (obecná chemie)		
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: fyzika (těleso, látka, fyzikální vlastnosti látek), zeměpis (atmosféra a vlastnosti látek v ní obsažené), biologie (výživa a látky „energeticky bohaté a chudé“), historie (všude se nabízí vazba na historické osobnosti a objevy s nimi spjaté – dále již neopakují ☺)</p> <p><i>PT I, II, III, V, VI - průběžně</i></p>
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost. Dokáže posoudit nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat nesmí	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečné práce – ve školní laboratoři a pracovně, ale i také v běžném životě nebezpečné látky a přípravky, označování piktogramy, značky a jejich význam 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: biologie (nemoci a léčiva), výtvarná výchova (barviva, rozpouštědla a fixativa)</p>
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	<ul style="list-style-type: none"> směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: biologie (směsi látek přijímané v potravě živ. organismů), výtvarná výchova (směsi látek využívaných výtvarníky)</p>
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků a je schopen prakticky připravit roztok dané daného složení	<ul style="list-style-type: none"> hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku, zředěný, koncentrovaný, nasycený roztok 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: matematika (trojčlenka, přímá a nepřímá úměra),</p>

		fyzika (vyjadřování neznámé ze vztahu)
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	<ul style="list-style-type: none"> • oddělování složek směsí 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: biologie (směsi látek přijímané v živ. organizmech, směsi funkčních barviv), výtvarná výchova (reverzní inženýrství při míchání barev, tvorba šperků s vypěstovanými krystaly apod.)</p>
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	<ul style="list-style-type: none"> • voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody • vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: fyzika (povrchové napětí), zeměpis (hydrosféra, atmosféra), biologie (význam vody pro živé organizmy, koloběh vody, ekologie), ... obdoba se vzduchem...</p>
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • částicové složení látek – atom, atomové jádro, proton, neutron, elektronový obal a jeho změny při chemických reakcích, elektrony 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: fyzika (částicové složení látek), výtvarná výchova (molecular art)</p>
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> • prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: fyzika (vlastnosti materiálů, ...), biologie (neživá příroda)</p>
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady	<ul style="list-style-type: none"> • chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace,</p>

prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání		pokusy Potenciální vazby: výtvarná výchova (využití chem. reakcí v umělecké tvorbě), biologie (metabolismus a odpadní produkty)
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	<ul style="list-style-type: none"> faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti
Chemie – Tercie (anorganická chemie)		
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů, hydrogensolí a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 	popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti Potenciální vazby: fyzika (vlastnosti materiálů, elektřina, elektronika, ...), zeměpis (geologie, mineralogie, naleziště surovin), biologie (geologie, mineralogie), výtvarná výchova (barviva, pigmenty, ...) a řada dalších... <i>PT I, II, III, V, VI – průběžně</i>
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	<ul style="list-style-type: none"> kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků a jejich pH 	popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti Potenciální vazby: zeměpis (ekologie), biologie (ekologie), výtvarná výchova (výtvarné využití barevných pH indikátorů)
Chemie – Kvarta (organická chemie, biochemie, makromolekulární chemie)		
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none"> uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků 	popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti Potenciální vazby: zeměpis (naleziště surovin), fyzika (energie), biologie (kvasné procesy)

		<i>PT I, II, III, V, VI – průběžně</i>
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	<ul style="list-style-type: none"> paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy</p> <p>Potenciální vazby: fyzika (energie), biologie (paleontologie, ekologie)</p>
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none"> deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: biologie (živé organizmy, metabolismus), výtvarná výchova (organická barviva, pigmenty, ...)</p>
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	<ul style="list-style-type: none"> přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: biologie (živé organizmy, metabolismus, potraviny, zdravý životní styl), tělesná výchova (zdravý životní styl, metabolismus), fyzika (energie)</p>
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	<ul style="list-style-type: none"> chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace detergenty, pesticidy a insekticidy průmyslová hnojiva léčiva a návykové látky 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, demonstrace, pokusy, pracovní činnosti</p> <p>Potenciální vazby: cokoli související s lidskou činností, zdravím atd. (napříč předměty, včetně jazyků) – ideální pro CLIL</p>
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	<ul style="list-style-type: none"> hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze, pokusy, demonstrace</p>
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> využívání zdrojů surovin, recyklace surovin, spotřeba surovin a „udržitelnost“ 	<p>popis, vysvětlování, projekce, práce s knihou nebo textem, rozhovor, diskuze</p>

		Potenciální vazby: biologie (ekologie)
--	--	---

5.10 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu přírodopis

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět přírodopis integruje vzdělávací obsah oblastí „Člověk a příroda“ a „Člověk a zdraví“. V tercii je integrován vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“.

Přírodopis jako věda o živých soustavách je zastoupena v učivu primy až kvarty osmiletého gymnaziálního vzdělávání botanikou, zoologií, biologií člověka a ekologií. Z geologických věd je obsažena v uvedených ročnících především mineralogie, petrologie, obecná geologie a vývoj života. Především biologie člověka se týkají i témata výchovy ke zdraví.

Učivo je strukturováno při zachování zásad přiměřenosti a posloupnosti tak, aby bylo možno u žáků vytvořit představu vztahů mezi přírodou živou a neživou a mezi jednotlivými organismy na různém stupni vývoje navzájem. Předmět vede žáky k chápání člověka jako součásti přírody s velkou odpovědností za vývoj životního prostředí.

Pro dosažení uvedených výsledků je nutno spojit nabyté poznatky se zkušenostmi a dovednostmi získanými při pozorování přírody či během školních pokusů.

Naší snahou je nabízet žákům smysluplný obsah, který představuje přírodu jako celek a roli člověka v ní. Snažíme se o to, aby žáci dostali dobrý základ, který jim v dalším studiu umožní dobře navázat a případně i pokračovat ve studiu biologie nebo příbuzných oborů.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Při vyučování využíváme odborné posluchárny a laboratoře vybavené technikou a pomůckami.

Ve výuce využíváme co nejvíce aktivizačních metod a možností, které nabízejí moderní technologie, za důležité ale považujeme i základní množství informací sdělovaných výkladovou formou. Využíváme možností vycházek do přírody, exkurzí či besed.

<i>ročník</i>	<i>dotace</i>
prima	2
sekunda	2+3 LC*
tercie	3+3 LC*
kvarta	2+3 LC*

* tři dvouhodinová laboratorní cvičení mohou být realizována při výuce přírodopisu v jednotlivých ročnících (2. P – 4. P) „klouzavou formou“. Žáci jsou děleni do dvou skupin. V primě je zařazen speciální předmět Laboratorní technika v rozsahu dvou hodin týdně.

Průřezová témata uplatňovaná průběžně ve všech ročnících

PT I (okruhy I. – V. a VIII. – XI.) – osobnostní rozvoj, sebeorganizace, schopnost porozumět textu, rozhodování s morálním nadhledem, environmentální problémy

PT VI. II. II – práce v realizačním týmu – skupinová práce (laboratorní cvičení)

PT VI. I – kritické čtení – práce s informačními zdroji (práce s odborným textem)

PT VI. VI – zpracování a prezentace projektů a posterů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení - učitel přírodopisu (dále jen učitel):

- předkládá témata zajímavou formou
- dbá na zapojení žáků do procesu vyučování a vede je k aktivnímu přístupu
- při hodinách přírodopisu systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- zadává žákům, zejména na hodinách laboratorních cvičení, problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení
- pomáhá žákům vyhledávat nové a originální přístupy k řešení předložených problémů

Kompetence komunikativní - učitel:

- je otevřený v komunikaci s žáky a podporuje věcnou diskusi
- zadává úlohy, při jejichž řešení jsou žáci vyzýváni kombinovat různé zdroje informací

Kompetence sociální a personální - učitel:

- zadává žákům skupinou práci, ve které je každý veden k zapojení
- netoleruje jakékoliv náznaky netolerance nebo neúcty ve třídě
- konstruktivní kritikou, vzájemným hodnocením a dalšími metodami rozvíjí schopnost sebekritického hodnocení sebe sama

Kompetence občanské - učitel:

- vede žáky k odpovědnému a trvale udržitelnému vztahu k přírodnímu prostředí
- dává příležitost prosadit za použití vhodných argumentů vlastní názor

Kompetence pracovní - učitel:

- vede žáky k důslednému plnění povinností
- dává příležitost k systematické práci na dlouhodobějších úkolech, které žáka připraví na soustavné plnění pracovních povinností

Kompetence digitální - učitel:

- umožňuje žákům využívání textových editorů, kalkulačtorů a prezentačního softwaru při zpracování úkolů či projektů
- vede žáky k dodržování základních pravidel při zpracovávání digitálního obsahu
- podporuje vlastní aktivitu žáků při využívání digitální a audiovizuální techniky

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Přírodopis – Prima – obecná část		
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	<ul style="list-style-type: none"> • Biologie jako věda • Vědní obory biologie • Vznik života na Zemi a jeho význam • Názory na vznik života na Zemi • Obecná charakteristika živých soustav – projevy a podmínky života 	strukturovaná diskuse o migraci Občanská výchova <i>PT III.I</i> <i>PT III.III</i>
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik a stavba Země jako planety 	
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pohlavní a nepohlavní rozmnožování – podstata a rozdíly 	
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • Základní princip fotosyntézy a buněčného dýchání 	Vhodné zařazení pozorování či experimentu (Laboratorní technika) Vztah k chemii
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • Způsoby výživy (autotrofie a heterotrofie) • Vztahy mezi organismy a prostředím 	Ekologie
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	<ul style="list-style-type: none"> • Buňka a její struktura • Rozdíly mezi rostlinnou, živočišnou a bakteriální buňkou • Jednobuněčnost a mnohobuněčnost 	
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> • Viry – význam pro člověka • Bakterie a sinice – výskyt, význam a praktické využití 	Výchova ke zdraví
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	<ul style="list-style-type: none"> • Řasy – stavba těla a význam 	
Přírodopis – Prima – biologie hub		
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> • Houby – význam v přírodě a pro člověka • 	Výchova ke zdraví
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> • Význam hub v prostředí 	
Přírodopis – Prima – biologie jednobuněčných a bezobratlých živočichů		
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<ul style="list-style-type: none"> • Prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, – vývoj, vývin, systém živočichů, ekologie a významní zástupci jednotlivých skupin živočichů • Funkce organel, orgánů a orgánových soustav 	Práce s obrazovým materiálem, zajímavosti a přizpůsobení živočichů

P-9-4-02 rolišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	<ul style="list-style-type: none"> • Prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, – charakteristika skupin, ekologie a významní zástupci 	
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Projevy chování živočichů 	
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy klíčové v přírodě a ekonomicky významné • Rizikové druhy z hlediska zdraví člověka 	Výchova ke zdraví
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Přírodopis – Sekunda I. – biologie obratlovců		
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<ul style="list-style-type: none"> • Strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla 	
P-9-4-02 rolišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	<ul style="list-style-type: none"> • Strunatci – (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) – vývoj, vývin a systém živočichů, významní zástupci jednotlivých skupin živočichů 	
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Projevy chování živočichů 	
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva 	
Přírodopis – Sekunda II. – biologie rostlin		
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	<ul style="list-style-type: none"> • Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) • Základní rostlinná pletiva 	
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování 	
P-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů-mechorostů, 	

rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	kaprad'orostů, (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců • Význam rostlin a jejich ochrana	
P-9-7-01 uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• Organismy a prostředí, v němž žijí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, potravní řetězce	PT V. I, V. II a V. III
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	• Praktické metody poznávání přírody – pozorování pod lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Přírodopis – Tercie I. - biologie obratlovců - savci		
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• Savci – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• Savci – vývoj, vývin a systém živočichů, významní zástupci jednotlivých skupin živočichů	
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	• Projevy chování živočichů (etologie)	PT V. III. a V. IV. – ochrana živočichů, ekologické chování v přírodě
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• Rozšíření, význam a ochrana živočichů	PT III. I. – výskyt a rozšíření živočichů na Zemi
Přírodopis – Tercie II. – biologie člověka		
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• Fylogeneze člověka – původ a vývoj	PT II. II. – rasismus PT V. III. – etnický původ, pracovní listy, diskuse, referáty
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	• Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány a orgánové soustavy	Fyzika – lom světla /stavba oka/ Fyzika – šíření zvuku /stavba vnitřního ucha/, projekt 1 LC
P-9-5-04	• Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a	PT V. IV. – dostatek pitné vody,

rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	<ul style="list-style-type: none"> • Ontogeneze a rozmnožování člověka, metody antikoncepce 	
P-9-1-03 uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> • Dědičnost a proměnlivost organismů - gen, křížení, podstata dědičnosti a přenos dědičných informací 	
Přírodopis – Tercie III. – výchova ke zdraví		
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesná a duševní hygiena, denní režim, význam pohybu pro zdraví 	<i>TV – pravidla osobní i kolektivní bezpečnosti, zdravý životní styl</i>
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví a nemoc 	
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování 	
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, před úrazy – bezpečnost, prevence, úrazy a základy PP • Civilizační choroby – rizika a prevence 	
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	<ul style="list-style-type: none"> • Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny 	Beseda k problematice dospívání a životního stylu
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none"> • Stres a jeho vztah ke zdraví 	
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> • Ontogeneze člověka – dospívání, vztah k opačnému pohlaví 	
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	<ul style="list-style-type: none"> • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví 	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní	<ul style="list-style-type: none"> • Auto-destruktivní závislosti 	

perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	<ul style="list-style-type: none"> • Psychohygiena v sociální dovednosti pro zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech 	
VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, postup v případě dopravní nehody 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Přírodopis – Kvarta I – neživá příroda		
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	<ul style="list-style-type: none"> • Země – vznik a stavba Země • nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků 	Vztah k zeměpisu, fyzice a chemii.
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	<ul style="list-style-type: none"> • vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • půdy – složení, vlastnosti a význam půdy • vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	Vztah k chemii a zeměpisu. 1
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<ul style="list-style-type: none"> • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	Vztah k chemii a zeměpisu. Výchova ke zdraví. Strukturovaná diskuze.
Přírodopis – Kvarta II – základy ekologie		
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé 	<i>PT V. II. – Základní podmínky života</i>

	ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému 	<i>PT V. I. – ekosystémy</i>
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému 	Pozorování, exkurze v terénu. Diskuze.
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	<i>PT V. III. – lidské aktivity a problémy životního prostředí</i> <i>PT V. IV. – vztah člověka k prostředí</i> <i>PT III. III. – EU a ochrana životního prostředí.</i> Vztah k chemii, zeměpisu a fyzice. Strukturovaná diskuze. Výchova ke zdraví.
Přírodopis – Kvarta III – praktické poznávání přírody		
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek 	Projekt na vybrané téma.

5.11 Zeměpis

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět plně pokrývá výstupy vzdělávacího oboru „Zeměpis ve vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“. Žáci nabývají v předmětu znalosti, schopnosti a dovednosti v klíčových kompetencích vymezených v RVP ZV s jednoznačným důrazem na geografické vnímání a myšlení.

Vedeme žáky k vnímání světa v prostorových souvislostech a hledání vzájemných vazeb mezi jevy v krajině a lidské společnosti. Snažíme se s žáky hledat hledání podložené postoje k zásahům člověka do přírodních cyklů. Vedeme žáky k vhodnému využívání geografických poznatků k podpoře vlastních názorů argumenty. Cílíme na smysluplné využívání digitálních technologií k podpoře procesu učení a zkvalitnění výsledků učení.

Předmět je úzce propojený s dalšími vzdělávacími oblastmi a významným způsobem přispívá k dosažení řady kompetencí žáka vymezených v průřezových tématech RVP – „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“, „Environmentální výchova“ a „Multikulturní výchova“.

Velký důraz klademe i na samostatnost a schopnost vyhledání informace, stejně jako prezentace svých (skupinových) výsledků.

Časová dotace předmětu zeměpis je v jednotlivých ročnících 2+2+1+2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v dobře vybavených učebnách s kvalitní ICT podporou

V průběhu studia je zařazena alespoň jedna odborná exkurze s geografickou náplní a tematikou. Jako nejvhodnější ročník se jeví tercie.

Výchovné a vzdělávací strategie

Konkrétní volba výchovně-vzdělávací strategie je věcí učitele, který je za svou výuku odpovědný. V předmětu Zeměpis se však většinou používají tyto metody, formy a prostředky výuky (uvedené ve vztahu ke klíčovým kompetencím RVP ZV):

Kompetence k učení:

- Žák je veden k aktivní účasti na výuce a to i při frontálním výkladu učitele, který je nedílnou součástí předávání vědomostí zejména faktografického charakteru.
- Dále se kompetence k učení dosahuje zadáváním samostatného zpracování geografických témat a jejich prezentace. K jejich zpracování se žák učí využívat informačních zdrojů v tištěné i digitální podobě. Při této práci rozhoduje žák o věrohodnosti informačního zdroje a učí se zachovávat základní citační pravidla.

Kompetence k řešení problémů:

- Za účelem rozvíjení této kompetence jsou zařazovány do výuky projekty menšího rozsahu (dvou až několika málo vyučovacích hodin) realizované formou skupinové

práce. Žákům jsou předkládány drobné problémy k samostatnému řešení, například v podobě úkolů v pracovních listech.

Kompetence komunikativní:

- Ve všech formách výuky žák učí používat geografické terminologie i pojmů z jiných vědních oborů. V diskusi se učí obhajovat svůj názor a podpírat ho argumenty.

Kompetence sociální a personální:

- Učitel vytváří ve vyučování atmosféru společného zájmu na stavu životního prostředí na Zemi. Žák je veden ke spolupráci více než k soutěživosti. Geografické poznatky žákům podává též jako prostředek k porozumění politickému a ekonomickému dění, k lepšímu zapojení do místní, regionální i celostátní politiky a občanského sektoru.
- Žák je veden k uvědomění si významu vnitřní kázně, která pomáhá k dosažení lepších výsledků i lepší atmosféře ve třídě.

Kompetence občanské:

- Žák je veden k uvědomění si významu každého člena skupiny (třídy) k dosažení co nejlepšího výsledku. Uvědomuje si význam a cenu přírodního i kulturního dědictví naší země. Chápe význam environmentálních problémů.

Kompetence digitální:

- Žák je vedený k efektivnímu využívání digitálních technologií při vyhledávání informací a zpracování úkolů s ohledem na věk a uživatelskou úroveň.
- Podporujeme žáky ve smysluplném užívání technologických prostředků, které vedou ke zkvalitnění jejich práce.
- Žáci jsou vedeni k dodržování požadavků pro zpracování prací v digitální podobě.
- Trváme na dodržování etických pravidel při využívání digitálních technologií.

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Zeměpis – Prima		
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> • určování zeměpisné polohy • práce s turistickou mapou • atmosféra • hydrosféra • biosféra • 	MAT – práce s grafy, tabulkami, jednoduchá statistika
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<ul style="list-style-type: none"> • planeta Země • sluneční soustava • glóbus • mapy • určování zeměpisné polohy • znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách • práce s turistickou mapou 	
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	<ul style="list-style-type: none"> • tvar a velikost Země • pohyby Země • střídání dne a noci • střídání ročních období • čas, časová pásma 	
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	<ul style="list-style-type: none"> • litosféra • atmosféra • hydrosféra • pedosféra • biosféra • šířková pásma a výškové stupně 	
Z-9-2-03 porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> • vznik pohoří • zemětřesení • sopečná činnost • vliv vnitřních a vnějších přírodních činitelů na povrch Země 	
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní a společenské prostředí • typy krajín • vztah přírody a společnosti 	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	<ul style="list-style-type: none"> • orientace na mapě • pohyb podle mapy a azimutu • určování světových stran 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Zeměpis – Sekunda		
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	<ul style="list-style-type: none"> základy regionální geografie hodnocení přírodních a společenských podmínek světadílů 	práce s tabulkami, statistikami – HDP, HDI práce s mapou
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	<ul style="list-style-type: none"> přírodní a společenské podmínky světadílů, makroregionů a modelových států klimatické podmínky biomy a přírodní krajiny povrch světadílů a makroregionů náboženské, kulturní a jazykové regiony koncentrace sídel a obyvatelstva 	<i>PT V.I</i> AJ, RJ, FJ – regiony světa, v nichž se užívají vyučované cizí jazyky
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> rizika přírodních katastrof s vazbou na podmínky probíraných regionů 	prevence přírodních katastrof, ochrana obyvatelstva možný miniprojekt (přírodní katastrofy)
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	<ul style="list-style-type: none"> aktuální situace ve světě ohniska konfliktů v makroregionech světa 	<i>III. I – cestování, integrace států, ČR ve světě</i> <i>IV. I – respekt a chápání odlišných kultur</i>
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> práce s atlasem a mapou zdroje a možnosti získávání dat v zeměpisu zpracování jednoduchých výstupů (mapky, schémata, grafy, tabulky) 	práce s tabulkami a statistikami, sběr a zpracování dat <i>VI. II. I – zpracovává jednoduché výstupy využitelné v mediálním sdělení</i> MAT – práce s grafy, tabulkami, jednoduchá statistika
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	<ul style="list-style-type: none"> vybrané změny v politické mapě světa 	OV – aktuální politické dění
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<ul style="list-style-type: none"> geografická terminologie práce s mapou, vyhledávání v mapě orientace v mapě - slepé mapy významných geografických prvků jednotlivých světadílů 	

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Zeměpis - tercie		
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	<ul style="list-style-type: none"> obyvatelstvo světa, demografické a kulturní charakteristiky migrace a její důsledky 	strukturovaná diskuse o migraci Občanská výchova <i>PT III.I</i> <i>PT III.III</i>
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	<ul style="list-style-type: none"> sídelní systémy urbanizace, suburbanizace 	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	<ul style="list-style-type: none"> světové hospodářství, jeho hlavní složky a vývoj struktura hospodářství globalizace hospodářství hlavní a periferní hospodářské oblasti světa 	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	<ul style="list-style-type: none"> světové hospodářství a lokalizační faktory 	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	<ul style="list-style-type: none"> politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; Evropská unie 	Občanská výchova
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	<ul style="list-style-type: none"> geopolitické procesy hlavní světová konfliktní ohniska 	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> globální problémy lidstva 	Občanská výchova, přírodopis
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	<ul style="list-style-type: none"> terénní exkurze – topografie (pozn. terénní exkurze či práce v terénu může být zařazena v jiném ročníku ZV) 	<i>PT VI.I.I.</i> <i>PT VI.III.I</i>
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	<ul style="list-style-type: none"> terénní exkurze - práce s mapou (pozn. terénní exkurze může být zařazena v jiném ročníku ZV) 	<i>PT VI.II.II</i>
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> terénní exkurze (pozn. terénní exkurze může být zařazena v jiném ročníku ZV) mimořádné události a jejich prevence (průběžně) 	<i>PT V.I</i>

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Zeměpis – Kvarta		
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	<ul style="list-style-type: none"> Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu 	
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	<ul style="list-style-type: none"> Místní region – vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho rozvoj (potenciál x bariéry) 	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	<ul style="list-style-type: none"> Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha a členitost, přírodní poměry a zdroje Česká republika – obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky Česká republika – sídelní poměry: rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady 	PT V.I PT II.II PT IV.I Přírodopis
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	<ul style="list-style-type: none"> Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 	PT V.IV Občanská výchova
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	<ul style="list-style-type: none"> Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu 	PT III.I PT III.II PT III.III Občanská výchova
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány, a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	<ul style="list-style-type: none"> Evropa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) 	
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	<ul style="list-style-type: none"> Evropa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Evropa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, 	

	hospodářské a environmentální problémy, možnost jejich řešení	
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	<ul style="list-style-type: none"> • Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnost jejich řešení 	

5.12 Laboratorní technika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět laboratorní technika vychází z obsahu vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a svět práce (plní se povinný výběr jednoho z okruhů této oblasti) a svým zaměřením navazuje na předmět Přírodověda, který se vyučuje na prvním stupni ZŠ. Hlavním cílem předmětu je osvojení základních metod experimentální práce v přírodovědných předmětech – pozorování, měření a zhodnocení výsledků. Žáky v tomto věku experimentální práce velmi baví a vytváří pozitivní vztah k bádání jako takovému.

V praktické rovině je základním cílem předmětu zvládnutí správného, bezpečného a účelného používání laboratorních nástrojů a přístrojů. Důraz je kladen na samostatnou práci jednotlivce i spolupráci ve skupině.

Laboratorní technika má časovou dotaci 2 hodiny týdně v primě a její výuka probíhá střídavě v laboratoři biologie a v laboratoři fyziky, případně v kmenových učebnách nebo v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- pomocí experimentů a laboratorních úloh systematicky pozorovali různé přírodní děje
- vyhledávali, třídili, porovnávali a systematizovali informace z daného oboru
- formulovali vlastní hypotézy vycházející z diskuze nad zkoumanými problémy a ověřovali je

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- správně formulovali poznatý problém a navrhovali různé metody řešení
- k řešení problémů používali vhodné metody a prostředky (aparát matematické algebry, grafická řešení, experimentální heuristická zkoumání...)

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- rozvíjeli vzájemnou komunikaci při práci v různě velkých skupinách, zpracovávali a hodnotili názory ostatních
- slovně i písemně shrnovali výsledky svých experimentů; formulovali závěry

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- respektovali názory ostatních
- spolupracovali s ostatními, plnili rozdělené úkoly, přispívali k diskusi

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- odpovědně a trvale rozvíjeli svůj vztah k přírodnímu prostředí
- v rámci výuky i mimo ni dbali na slušné, ohleduplné a bezpečné chování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- správně, zodpovědně, bezpečně a efektivně používali svěřené pomůcky
- se řídili stanovenými pravidly, dodržovali bezpečnostní předpisy a ve stanovených termínech plnili své povinnosti

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- využívali možností digitálních technologií k zjednodušení a zefektivnění práce
- chápali, jak fungují přístroje využívané k měřením v laboratoři

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Laboratorní technika – Prima – přírodopisná část		
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů bezpečnost při práci 	<i>PT I - integrováno průběžně v průběhu celého školního roku</i>
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	<ul style="list-style-type: none"> základní laboratorní postupy a metody využití pomůcek pro experimenty 	
ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	<ul style="list-style-type: none"> základní laboratorní postupy a metody zpracování protokolu formulace hypotézy a závěru 	Český jazyk – odborný styl
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	<ul style="list-style-type: none"> základní laboratorní postupy a metody design pokusu práce se zdroji informací 	Vztah k experimentálním vědám
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost práce v biologické laboratoři odpovědné chování v laboratoři 	
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	<ul style="list-style-type: none"> základy první pomoci zejména v prostředí laboratoře 	Vztah k přírodopisu (Výchova ke zdraví)

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Laboratorní technika 1 – Prima – fyzikální část (výstupy z oboru Člověk a svět práce zpracovány obdobně)		
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	<ul style="list-style-type: none"> měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas 	<i>část učiva je realizována formou laboratorních cvičení</i>
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> měřené veličiny – objem, hmotnost, hustota 	<i>část učiva je realizována formou laboratorních cvičení</i>

5.13 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura*“

Hv přináší všeobecné hudební vzdělání všem žákům ve škole, učí žít s uměním. Mezi hlavní cíle patří kultivace hudebních dovedností v rámci vokální činnosti, instrumentální, percepční, hudebně-pohybové i teoretické. V hodinách Hv usilujeme o vytvoření pozitivního vztahu žáků k hudbě, orientaci v dějinách žánrech, stylech, Společně se učíme aktivnímu muzicírování, programování hudby, které přináší radost z vlastní kreativity. Hv dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávat se s hudbou.

Vyučovací předmět Hv je povinný až do kvarty v jedné hodinové týdenní dotaci. Při hodnocení výsledku práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému muzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Žáci pracují individuálně i ve skupinách. Výuka probíhá v aule. Další prohlubování hudebních dovedností žáků je možné v hodinách semináře hudební výchovy, který je dotovaný 2 hod. týdně a probíhá také v aule. K naplnění cílů je důležité hodnotné a smysluplné vybavení kabinetu Hv, využití výchovných koncertů, hudebních workshopů a besed.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- poskytovat žákům dostatek informací a cest potřebných ke zvládnutí učiva
- vest žáky ke kultivaci své hudebnosti
- rozvíjet u žáků receptivní reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti.

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k využití svých dovedností pro sebe i pro okolí
- mít širší rozhled, zvědavost, touhu po poznání
- podporujeme netradiční řešení hudebního vyjadřování

Kompetence komunikativní

- naučit žáky chápat a používat hudební terminologii
- díky multikulturnosti hudby, pomoci žákům v komunikaci s jinými etniky či národnostmi
- vedeme žáky k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

Kompetence sociální a personální

- naučit žáky souhrě v kolektivní práci a přispívat tak ke kvalitnějším vztahům
- věnovat se patologickým jevům
- pomáháme nahlížet do hudební kultury české a jiné a k používání hudby k vytváření mostu mezi lidmi
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k jiným lidem a toleranci k jejich hudebním projevům

Kompetence občanské

- učit žáky pozitivnímu vztahu k národní hudbě a lidovým tradicím
- zapojování při přípravě hudebních akcí v mikroregionu

Kompetence pracovní

- učíme žáky správnému zacházení s hlasem, hudebním nástrojem a hudební technikou
- naplnění volnočasových aktivit

při výuce Hv vytváříme přátelské a tvořivé pracovní prostředí

- vedeme žáky k užívání psychohygienických návyků
- pomáháme talentovaným ve volbě povolání a seberealizaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání elektronických hudebních nástrojů, digitální aplikací a dostupných programů
- učíme žáky zaznamenat, sdílet, přenášet a prezentovat hudební aktivitu
- uplatňovat digitální technologie jako nástroj sebeprezentace a kreativity
- vyhledávat a sdílet zdroje a běžnou produkci s respektem k autorským právům
- využívat možností, které nabízejí multimédia a digitální prostředí

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, <i>průřezová témata</i>
-------------------	-------	---

Hudební výchova – Prima

<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata I části skladeb, vytváří jednoduché hudební improvizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnost – pěvecký a mluvní projev • instrumentální činnost - hra na rytmické nástroje Orffova instrumentáře a Boomwhackers • hudebně pohybová činnost - pohybový doprovod • poslechová činnost - kvalita tónu, vztahy mezi tóny, výrazové prostředky, lidová hudba, hudba na jevišti, Bohuslav Martinů, hudební experimenty 	<p><i>PT I.I</i> <i>PT I.II</i> <i>PT II.I</i> <i>PT III.I</i> <i>PT III.III</i> <i>PT IV.I</i> <i>PT IV.IV</i></p>
---	--	---

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, <i>průřezová témata</i>
-------------------	-------	---

Hudební výchova – Sekunda

<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnost - pěvecký a mluvní projev, hudební rytmus, rozvoj hudební fantazie, reflexe vokálního projevu • instrumentální činnost – hra na hudební nástroje, orientace v základech hudební nauky • hudebně pohybová činnost - pohybový doprovod, pohybové vyjádření, taneční hry • poslechová činnost -vztahy mezi tóny, dílo a autor, hudební technika, nešvary v hudbě, hudební experimenty 	<p><i>PT I.I</i> <i>PT I.II</i> <i>PT II.I</i> <i>PT III.I</i> <i>PT III.III</i> <i>PT IV.I</i> <i>PT IV.I</i> <i>PT IV.III</i> <i>PT IV.IV</i> <i>PT V.IV</i></p>
---	---	--

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, <i>průřezová témata</i>
-------------------	-------	---

Hudební výchova – Tercie

<p>HV-9-1-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnost - pěvecký projev, základní orientace v notovém zápisu, rozvoj 	<p><i>PT I.I</i> <i>PT I.II</i> <i>PT II.I</i></p>
-------------------------	--	--

<p>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnost - hudební nástroje, instrumentální doprovody, moderní nástroje, hudební experimenty, programování hudby • hudebně pohybová činnost - pohybový doprovod, pohybové vyjádření • poslechová činnost - hudební dílo, artificiální a nonartificiální hudba, stylová období, základy dějin hudby 	<p><i>PT III.I</i> <i>PT III.III</i> <i>PT IV.I</i> <i>PT IV.III</i> <i>PT IV.IV</i> <i>PT V.IV</i></p>

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Hudební výchova – Kvarta		
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnost - pěvecký projev, základní orientace v notovém zápisu, rozvoj hudebního sluchu, vícehlas, reflexe vokálního projevu • instrumentální činnost - hudební nástroje, instrumentální doprovody, technika nahrávání a programování • hudebně pohybová činnost - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla • poslechová činnost - hudební dílo, autor, vývojová období, hudební prezentace 	<p><i>PT I.I</i> <i>PT I.II</i> <i>PT II.I</i> <i>PT III.I</i> <i>PT III.III</i> <i>PT IV.I</i> <i>PT IV.IV</i> <i>PT IV.V</i> <i>PT V.IV</i> <i>PT VI.I</i> <i>PT VI.V</i></p>

5.14 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu výtvarná výchova

Výuka výtvarné výchovy by měla především motivovat žáky k dalším myšlenkovým a výtvarným pochodům, svobodnému rozvoji fantazie a vlastní individuality, intenzivnějšímu vnímání svého okolí, kultury, výtvarného umění a světa vůbec. Podoba výtvarné výchovy je úzce svázána s vývojem dětského výtvarného projevu a jeho věkově podmíněnými změnami. Jsme přesvědčeni, že dovednostní koncepce výtvarné výchovy výrazně prohlubuje negativní průběh tzv. krize dětského výtvarného projevu. V pojetí výtvarné výchovy na našem gymnáziu klademe důraz na osobnostní rozvoj žáků a spontaneitu, čímž se sice mohou jejich dovednosti a návyky formovat pomaleji, ale žáci mají možnost uchovat si bezprostřednost a chuť výtvarně se vyjadřovat bez obavy z výsledku práce, protože se soustředí především na výtvarný proces a na výtvarné objevy, ke kterým mohou dospívat. Předmět se vyučuje v půlených třídách: v 6. - 7. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, v 8. - 9. ročníku 1 hodina týdně. Doplnění a rozšíření předmětu mají možnost žáci našeho gymnázia v nepovinném semináři z výtvarné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách výtvarné výchovy jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti samostatného tvořivého a kritického myšlení, zejména zařazováním kreativních úkolů, experimentů.
- vytváříme u žáků schopnost adekvátně využívat výtvarné nástroje, materiály a techniky
- seznamujeme žáky s možnostmi vyjádření se uměleckými prostředky - verbálními i neverbálními
- posilujeme vnímání kultury v širším kontextu

Kompetence k řešení problému

- prostřednictvím výtvarných řad a projektů umožňujeme množství způsobů, jimiž lze výtvarnou látku uchopit a rozkrýt řadu vrstev daného tématu
- různými formami práce rovněž podporujeme schopnost uchopit problematiku z vícero úhlů pohledu
- nabízíme žákům dostatek příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme originální řešení zadaných úloh a nalézání osobitých variant přístupů k problému
- podporujeme samostatné výtvarné myšlení prostřednictvím diskusí, besed, rozborů uměleckých děl, společných hodnocení vlastních prací

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s českými kulturními tradicemi v kontextu kultury evropské i celosvětové
- pěstujeme ekologické a estetické vnímání životního prostředí, kultury bydlení
- podporujeme úctu k specifickým etnickým a dalším jinakostem
- učíme kritickému přístupu k negativním vlivům médií a všeobecného vkusu
- návštěvami výstav, muzeí, kulturních památek posilujeme propojování s učivem dalších předmětů a posilujeme vnímání kultury v širším kontextu

Kompetence komunikativní

- učíme žáky hovořit o svých pocitech a dojmech
- pomocí práce na dané téma ve skupinách vedeme žáky k odbourávání vlastních zábran, spolupráci, komunikaci a toleranci
- zařazujeme netradiční verbální doplnění práce-dramatizace apod., jež překlenují most mezi neverbálním vyjadřováním
- učíme prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty, ve kterých se mimo jiné učí zvládat základní pracovní činnosti - práce s různými materiály (papír, textil, dřevo, kov, plast, sádra, hlína, atd.)
- k činnostem používáme klasické výtvarné prostředky (grafický lis, keramická pec, šicí stroj, rámy na tkaní) i prostředky nejmodernější (počítač, internet, digitální fotografie, video)
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- umožňujeme žákům veřejné prezentace výsledků tvorby v pravidelných výstavách na naší škole i při různých příležitostech ve městě a okolí

Kompetence sociální a personální

- podporujeme výtvarné projekty v rámci skupin, tříd i celé školy
- zapojujeme žáky do organizace výzdoby interiéru školy
- podporujeme sebezaražení do širších kontextů existence, vnímání partnera účastnického se kolektivních aktivit
- zařazujeme projekty ve spolupráci s dalšími školami a institucemi v Poličce i okolí

Kompetence digitální

- žák pracuje s prezentačním softwarem
- žák pracuje se zvolenými grafickými a typografickými programy a využívá ve své tvorbě příslušné digitální aplikace

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, <i>průřezová témata</i>
Výtvarná výchova – prima		
VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objem uprostoru a v časovém průběhu/podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura/, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření 	V.II V.IV Fyzika
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a čas. Průběhu vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty/lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující čas. průběh/ ve stat. i dynam. vyjádření 	Český jazyk Hudební výchova I.I.III. I.I.V. I.II.II.
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	<ul style="list-style-type: none"> • vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních) 	IV. I. IV.II. IV.IV
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> • záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, náboženské, přírodní, folklorní, sociální a kulturní souvislosti 	
Výtvarná výchova – sekunda		
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	<ul style="list-style-type: none"> • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) 	Český jazyk Hudební výchova
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém vyjádření 	V.IV. IV.I. I.I.II. I.I.I. I.I.III. I.II.III.

		<i>průřezová témata plněna průběžně</i>
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama a jiné žánry, vizualizované dramatické akce; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	IVT
VV-9-1-06 intertpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních) 	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací 	
Výtvarná výchova – Tercie		
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu/podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura/, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření 	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací VOV (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování 	<i>I.II.I. I.II.III. I.I.V. I.I.I.</i>
VV - 9 - 1 -06 intertpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace 	
VV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu 	

ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	– vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové)	
Výtvarná výchova – Kvarta		
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu/podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura/, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření 	VI.II.I. VI.I.V. VI.I.I. II.III. II.II. V.I.III. V.IV.
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenosti i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a čas. Průběhu vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty/lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující čas. průběh/ ve stat. I dynam. vyjádření 	IVT
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	<ul style="list-style-type: none"> typy VOV- objekty, ilustrace textu, fotografie, reklama, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> typy VOV- objekty, ilustrace textu, fotografie, reklama, grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	

5.15 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova jako vyučovací předmět realizuje obsah oboru Tělesná výchova, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV.

Do vzdělávacího obsahu tělesné výchovy jsou začleněny některé okruhy průřezových témat, jako Osobnostní a sociální rozvoj, multikulturní výchova a enviromentální výchova.

Hlavními úkoly a cíli tělesné výchovy je postupné zvyšování fyzické kondice, rozvoj základních pohybových schopností, tedy síly, rychlosti, obratnosti a vytrvalosti, osvojení základů pohybových dovedností z gymnastiky, lehké atletiky, sportovních a pohybových her, plavání, lyžování a úpolových sportech. Součástí výuky je také lyžařský kurz v sekundě. Žáci získávají praktické i teoretické znalosti, jsou motivováni k pravidelnému sportování, žáci se sportovním talentem pak i k výkonnostnímu sportu a reprezentaci školy. Žáci jsou seznamováni se základy pravidel vybraných sportů. Při výuce se uplatňuje individuální přístup s ohledem na fyzické předpoklady každého jednotlivce. Žáci mají také možnost zlepšovat svoji fyzickou kondici a pohybové dovednosti v rámci nepovinného předmětu Sportovní hry.

Výuka probíhá buď na venkovních sportovištích nebo krytých sportovních objektech (sportovní hala, plavecký bazén, zimní stadión).

Výše uvedeným cílům odpovídají formy a metody práce v souladu s metodickými postupy odpovídajícími dané věkové kategorii a úrovni pohybových dovedností žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- předkládat žákům dostatek informací a informačních zdrojů, které jim umožní zvládnutí učiva
- vést žáky ke správnému a kritickému posouzení vlastního výkonu a schopnosti hodnocení svých výsledků v rámci autoevaluace v předmětu

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vést žáky k využití získaných dovedností k jejich uplatnění při sportovní reprezentaci školy a ve výkonnostním sportu
- ve vyšších ročnících používat i metodu pohybového úkolu

Kompetence komunikativní – učitel:

- vést žáky k užívání tělovýchovného názvosloví a správné sportovní terminologie
- v kolektivních sportech vést žáky ke schopnosti verbální i neverbální komunikace ve prospěch úspěchu celé skupiny /družstva/

Kompetence sociální a personální – učitel:

- umožnit žákům podílet se na utváření příznivé atmosféry v hodinách a přispívat k upevnování kamarádských vztahů, pomoci slabším a respektu k výkonu nejlepších
- využít LVK k upevnění sociální soudržnosti třídy, k posilování mezilidských vztahů a věnovat se primární prevenci sociálně patologických jevů

Kompetence občanské – učitel:

- učit žáky respektu a hrdosti k národním sportovním tradicím a úspěchům
- vést žáky k zapojování se do pravidelných sportovních aktivit v rámci města a regionu a to nejen v oblasti výkonnostního sportu
- klást důraz na nutnost ochrany přírodního a životního prostředí

Kompetence pracovní – učitel:

- vyžadovat dodržování pravidel
- vyžadovat od žáků správný a šetrný způsob zacházení se sportovním náradím a náčiním a vést je k podílu na údržbě učebních pomůcek a sportovišť školy

Očekávané výstupy	Učivo	Formy práce, vazby, průřezová témata
Tělesná výchova – Prima, Sekunda, Tercie, Kvarta		
A. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců • zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách 	<p><i>PT I</i> <i>PT V.IV</i></p>
B. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojevané pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí • úpoly – úpolové hry • lehká atletika – sprint, vytrvalostní běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, vrh koulí (tercie, kvarta), štafetová předávka • sportovní hry – basketbal, futsal, florbal, volejbal (tercie, kvarta) • turistika a pobyt v přírodě – dodržování bezpečnosti a pravidel při pohybu v přírodě a veřejných komunikací, ochrana přírody, v rámci školních exkurzí • plavání – základní plavecké dovednosti (prima) • bruslení – základy bruslení 	<p><i>PT IV. II</i> <i>PT VI.I.II</i> <i>PT I.III.II</i> <i>PT V.IV – integrováno v rámci školních exkurzí</i> <i>PT I</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • další (i netradiční) pohybové činnosti – brännball, frisbee, ringo 	
C. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony eviduje a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže (kvarta)</p> <p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (kvarta)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v Tv – názvosloví, pořadový výcvik, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování a organizaci pohybových činností • historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, myšlenky olympismu • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • organizace prostoru a pohybových činností • pravidla pohybových činností – hry, závody, soutěže • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností 	<p><i>PT IV.IV</i> <i>PT I.II</i></p>

6. Hodnocení žáků

6.1 Hodnocení žáků ve škole

Hodnocení žáků ve škole probíhá plně v souladu se Školním řádem Gymnázia, Polička, nábřeží Svobody 306, vydaným ředitelem školy dne 1. 2. 2018 na základě § 30 odst. 1 zákona číslo 561/2004 a vyhlášky č. 13/2005 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Školní řád je dostupný v kanceláři ředitele a na webových stránkách školy.

Při klasifikaci výsledků vzdělávání používá učitel 5 stupňů, k hodnocení chování žáka slouží stupně 3.

Škola využívá elektronický klasifikační systém dostupný rodičům (i žákům) pod přihlašovacím jménem a unikátním heslem. Do tohoto systému je zadávána průběžná klasifikace žáka v předmětu.

O výsledcích hodnocení jsou rodiče žáků informováni písemně 2x za školní rok - formou vysvědčení. Dále mají rodiče možnost být informováni o prospěchu žáka osobně vždy v listopadu a dubnu na třídních schůzkách SRPŠ. Zákonní zástupci žáka mají možnost se o jeho prospěchu informovat kdykoliv po ohlášení u třídního učitele, eventuálně u dalších vyučujících.